

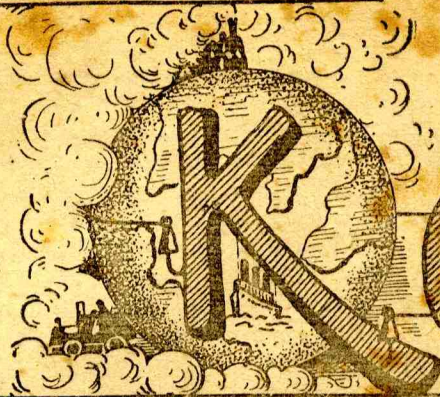
روزنامه جهان

صاحب امتیاز و مدیر مسئول :
خریستو لادیقا
محل اداره سی :
غلطه ده یوکسک قالمیرم نومرو ۳

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Ν. ΛΩΡΙΔΑΣ

ΠΡΟΝΟΜ. ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΧΡ. ΛΑΔΙΚΑΣ

ΚΟΣΜΟΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΑΡΙΘ. 11

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΗΛΕΙΑΝ ΤΟΥ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

[Ἐπεισόδιον I', στίχ. 864 — 910]

ΜΗΔΕΙΑ

ὦ Δία καὶ Δίκη τοῦ Διὸς κ' Ἡλίου τὸ φῶς,
λαμπρὰ ἐγὼ τόρα τοὺς ἐχθροὺς μου, φίλες μου,
θὰ τοὺς νικήσω καὶ στὸ δρόμον ἔχω μῆν.
Τόρα εἶν' ἐλπίδα πλιὰ νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ,
γιατὶ σὴν πλιό μου δύσκολη στιγμή ὁ Θησεύς
ἀράξοβος στοὺς σκοπούς μου φάνηκε·
σαυτὸν τῆς πρῆμινας τὰ σχοινιά θὰ δέσωμε,
εἴαν πάμε σὴς Παλλάδος τὴν ἀκρόπολι,
Τόρα θὰ πῶ ὅς ἐμένα ὄλα τὰ σκέδιά μου
καὶ νὰ μὴ περιμένης λόγια εὐχάριστα.
Θὰ στείλω ἐν' ἀνθρώπο μου στὸν Ἰάσονα
νὰ τὸν ζητήσω νὰ ῥθῃ γιὰ νὰ τὸν ἰδῶ,
πῶς τάχ' αὐτὰ τὰ στρέγω, κὶ ἄς παντρεύηται,
τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη, ἐμέν' ἀφήνοντας,
πῶς τάχ' αὐτὰ συμφέρουσι κ' ἔκαμε κολά!
Θὰ τοῦ πῶ νὰ μείνουσι τὰ παιδιά μου ἐδῶ,
κ' ὄχι πῶς θὰ τάφησιν σ' ἐχθρικότοπον
γιὰ νὰ τὰ κάνω τῶν ἐχθρῶν περιπαιγμα
μὰ γιὰ νὰ τὴ σκοτώσω ἐγὼ μὲ δόλωμα
τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη. Θὰ τὰ στείλω ἐγὼ
ὅς αὐτὴν μὲ δῶρα, μὲ στεφάνι ὀλόχρυσον
καὶ μὲ ῥηλὸ μαγνάρι, ἀπὸ τὴν Κόρινθο
νὰ μὴ τὰ διώξουν· κὶ ἂν τὸ στολισμὸ δεχθῆ
κὶ ἀπάνωτης τὸ βάλῃ, θὰ χαθῆ φριχιά
κὶ αὐτὴ κὶ ὅποιος τὴ ἐγγίξῃ μὲ τέτοια ἄλειψα
φαρμάκια ἐγὼ τὰ δῶρά μου. Ἐδῶ σταματῶ.
μὰ φρίττω γι' αὐτὸ ποῦ θὰ κάνω ἐγὼ ἔπειτα.
Θὰ σφάξω τὰ παιδιά μου· καὶ δὲ θὰ μορῶ
κάνεις νὰ τὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια μου·
κὶ ἀφοῦ χαλάσω τὸ σπίτι τοῦ Ἰάσονος
θὰ φύγω, ἀπὸ τῶν ἀγαπημένων μου παιδιῶν
τὸ φόνο νὰ εἶμαι πλιὸ μακρὰ, ἢ κακούργα ἐγώ·
δὲν τὸ βασίω οἱ ἐχθροὶ μου νὰ μ' ἀναγελοῦν.
Ἐμπρὸς τί μ' ὠφελεῖ νὰ ζῶ; πατριδ' ἐγὼ
δὲν ἔχω, μήτε σπίτι, μήτε στήριγμα

στὲς συμφορές. Τὸν ἔσφαλα ὅταν ἄφησα
τὸ πατρικὸ μου σπίτι, εἴαν βασίστηκα
στοὺς λόγους ἐνὸς Ἑλλήνος, ποῦ ἂν θέλει ὁ Θεὸς
θὰ τὸν ἐκδικηθῶ· καὶ δὲ θὰ ἰδῆ ποτὲ
μήτε τὰ τέκνα ποῦ τοῦ γέννησα νὰ ζοῦν,
μήτε παιδί ἅπ' τὴ νιόνυφῃ καὶ θὰ χαθῆ
κακὴν κικῶς αὐτὴ μὲ τὰ φαρμάκια μου.
Κάνεις μὴ με θασοῆ μικρὴν κὶ ἀδύνατη
μὴδ' ἡμερὴν, ἀλλὰ τὸ ἐνάντιο, τρομερὴν
γιὰ τοὺς ἐχθροὺς μου καὶ καλὴν στοὺς φίλους μου·
γιατὶ τῶν τέτοιων ἡ ζωὴ δοξάζεται.

Α. Μ. ΣΑΡΡΟΣ

ἈΠΟ ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ

Ἐπανόρθωσις :

Η ΘΕΟΔΟΤΗ.

Εἰς τὴν προηγουμένην μελέτην μου ἀπαριθμῶν τὰ ἀτυχήματα
τοῦ ἀτυχοῦς Ἀδιοκράτορος Κωνσταντίνου σι' τοῦ τυφλοῦ ἔγρα-
φον οὐ εἰς τὰ τόσα δεινὰ του προσετέθη καὶ ὁ θάνατος τῆς δευ-
τέρας συζύγου του Θεοδοτῆς· ἔγραψα δὲ τοῦτο βασισθεὶς εἰς τὴν
ἐξῆς φράσιν τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου. «Τῶν βασιλέων ἀποθω-
σαντων μετὰ θάνατον τὸν μοιχὸν τῆ νομίμῃ αὐτοῦ γαμετῆ.»
Ἡρώτων μάλιστα τοὺς ἀναγνώστας μου ἂν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν
οὐ ἢ βασίλισσα Μαρία ἐπανήλθε καὶ πάλιν εἰς τὸν νόμιμον αὐτῆς
σύζυγον, ἀφοῦ οὐδὲς συγγραφεὺς, οὔτε σύγχρονος, οὔτε μεταγε-
νέστερος ἐξ ὅσων ἀνέγγων ἀναφέρει τι ἐκ τούτων, ἀλλ' ὡς πλη-
ροφοροῦμαι σήμερον, ἐκ τινος χωρίου τῆς Χρονικῆς Συνόψεως
τῆς ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Σάβα περιληφθείσης ἐν τῷ ἐβδόμῳ
τόμῳ τῆς Μεσαιωνικῆς αὐτοῦ Βιβλιοθήκης, ἢ Θεοδοτῆ ἐπέ-
ζησε τοῦ Κωνσταντίνου κατατήσασα μάλιστα καὶ αὐτὴ, ὡς ἢ ἀν-
τίζηλος τῆς Μαρίας εἰς τὴν Μονήν. Τὸ ἐν λόγῳ χωρίον ἔχει ὡς ἐξῆς:
«Ὁ Θεόφιλος ἐπισκευάζει τὸν οἶκον, ὃν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ Θεο-
φίλου ἐκάλεσε, ξενῶνα ποιήσας, ὃς ἐξ ἀρχῆς ἐκ θεμελίων ἀνεγε-
θελς Ἰσιδώρου ἦν πατρικίου, τοῦ ἀπὸ Ρώμης μετὰ Ὀλυβρίου ἐλ-
θόντος καὶ τῶν ἄλλων ἀρχόντων ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.
Χρόνων δὲ πολλῶν παραδραμόντων ἐξεδόθη κουράτορι γυναικῶν
μὴ θελουσῶν σωφρονεῖν ἐξ εὐγενῶν καταγομένων γονέων, εἰς
τὸ ἐκείσε μοναστήριον καταμένειν αὐτάς. Ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ
Ἰσαύρου, ξενοδοχεῖον ἐκ πορτείου ἐπ' αὐτοῦ ἐχρημάτισε. Μετὰ
ταῦτα γέγονε οἶκος βασιλέως Κωνσταντίνου μετὰ τὸ τυφλωθῆναι
αὐτὸν ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἢ γυνὴ αὐτοῦ
Θεοδοτῆ ἀποκαρεῖσα μοναστήριον αὐτὸν κατεσκεύασεν· ζύλου

δὲ μεγίστου τοῦ ἐν αὐτῷ τρικλίνου θρασυθέντος ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοφίλου καὶ τῶν ἐκείσε μοναζουσῶν δεηθεισῶν τοῦ βασιλέως διερχομένου, οὗτος εἰσελθὼν καὶ ἰδὼν τὸν οἶκον μετοικίζει μὲν τὰς μοναζούσας, αὐτὸν δὲ καλλύνας ξενῶνα πεποιήκεν».

Κατὰ ταῦτα ἡ Θεοδότη οὐ μόνον ἐπέζησε τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν μοναχικὴν καλύπτραν περιβλήθη δικαιούται ὄθεν καὶ αὐτὴ νὰ καταλάβῃ θέσιν παρὰ τὴν Μαρίαν εἰς τὸν Κατάλογον ἡμῶν « Ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα εἰς τὴν μὴν».

† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΣΧΙΡΥΟ (1)

Ὅταν ὁ Νομότο Γιαζιγίμων ἀπέθανεν—ἦτο ὁ δάικβαν (2) τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἑσχίζεν—οἱ υπάλληλοι του ἐξύφαιναν συνομοσίαν διὰ νὰ ἀπογυμνώσουν τὴν οἰκογένειαν τοῦ Κυρίου των. Μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι θὰ πληρώσουν μερικὰ χρέη τοῦ δάικβαν ἔκαμαν κατάσχεσιν εἰς ὅ,τι ὑπῆρξεν εἰς τὴν οἰκίαν του, χρῆματα, χρεδόγραφα καὶ ἔπιπλα.

Ἡ τοῖμασαν ἐπίσης ψευδῆ ἔκθεσιν διὰ νὰ καταστήσουν πιστευτὸν ὅτι δολίως εἶχε συνάψει ὑποχρεώσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπερέβαινον τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας του. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀπεστάλη εἰς τὸν Σαϊσχό (3) ἐπὶ τῆ βίσει τῆς ὁποίας οὗτος ἐξέδωκε διάταγμα ἐξορίζον ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἑσχίζεν τὴν χήραν καὶ τὰ τέκνα τοῦ Νομότο. Διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ οἰκογένεια ἐνὸς δάικβαν ἔθεωρεῖτο ὑπόλογος, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του, δι' ὅλας τὰς ἐναντίον αὐτοῦ ἀποκαλυπτομένας καταχρήσεις.

Ἐν τούτοις, κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμήν ὅτε ἡ διαταγὴ τῆς ἐξορίας ἀνηγγέλλετο ἐπισήμως εἰς τὴν χήραν τοῦ Νομότο κατὰ παράδοξον συνέβη.

Μία ἀπὸ τὰς ὑπηρετίας τῆς οἰκίας κατελήφθη ἀπὸ σπασμούς καὶ φρικασίας, ὥπως δαιμονισμένη, καὶ ὅταν οἱ σπασμοὶ ἔπαυσαν ἀνηγγέρθη καὶ ἐφάναξεν ἀποτεταμένη καὶ πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ Σαϊσχό καὶ πρὸς τοὺς υπαλλήλους τοῦ κυρίου της.

— Ἀκούστε με! Δὲν σὰς ὁμιλεῖ ἕνα κορίτσι. Ἐγὼ σὰς ὁμιλῶ. ὁ Γιαζιγίμων, ὁ Νομότο Γιαζιγίμων, ἐπανερχόμενος μεταξὺ σας ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ἐστρεξα ἔδω γυμνάσιον ἀπὸ λύπην καὶ θυμὸν, μόνη δὲ αἰτία εἶναι αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁποίους εἶχα πάσαν ἐμπιστοσύνην. Αἱ! σεῖς ὑπηρετεῖτε ὄχι ὡς ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ, σεῖς ἔπειτα ἀπὸ τῆς εὐεργεσίας μὲ τὰς ὑπὸ σας παραφόρτωσα, δινασθε νὰ τὸς ξεχάσετε εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ καταστρέψετε τὴν περιουσίαν μου καὶ νὰ ἀτιμάσετε τὸ ὄνομά μου. Ἀπαιτῶ ἀμείωσιν καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μου οἱ λογαριασμοὶ τοῦ ἀξιωματοῦ μου καὶ τῆς οἰκίας μου νὰ ἐξελεγχθῶσιν. Ἐγὼ ἀπὸ τούτων ὑπερέβηκα ὡς ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τὰ βιβλία τοῦ Μετσουκέ (4) καὶ ἄς γινῇ ἡ ἀντιπαραβολή!

Ὅταν ἡ γεία ἔλεγε τὰς λέξεις αὐτάς, ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι εὐρέθησαν εἰς βαθυτάτην ἐκπλήξιν διότι ἡ φωνὴ καὶ αἱ χειρονομίαι της ἦσαν ὅπως τοῦ Νομότο Γιαζιγίμων. Οἱ ἔνοχοι γραμματεῖς ὄχρησαν. Ἐν τούτοις οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Σαϊσχό διέταξαν ἀμέσως ἡ διὰ τῆς ὑπηρετίας ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία νὰ ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς. Χωρὶς καμμίαν ἀργοποιρίαν ὅλα τὰ λογιστικὰ βιβλία παρουσιάσθησαν εἰς αὐτήν—τὰ βιβλία τοῦ Μετσουκέ μεταφέρθησαν ἐπίσης καὶ ἀμέσως ἤρχισεν αὐτὴ νὰ ξανακάνῃ τοὺς λογαριασμούς. Χωρὶς τὸ παραμικρὸν λάθος ἐπανέλαβε τοὺς λογαριασμοὺς ἀντέγραψε τὰ ἀριθμοὺς καὶ διώρθωσεν ὅλας τὰς ψευδεῖς ἐγγραφάς. Καὶ τὸ γράψιμόν της ἦτο ἀκριβῶς τὸ γράψιμον τοῦ Νομότο Γιαζιγίμων.

Καὶ ἡ ἐπιθεώρησις τῶν λογαριασμῶν ἀπέδειξεν ὅτι ὄχι μόνον δὲν ὑπῆρχε κανὲν ἔλλειμα, ἀλλ' ὑπεραντίως ὅτι ὑπῆρχε καὶ πλεόσσμα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ θησαυροφυλακείου κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ θανάτου τοῦ δάικβαν.

1) Σχιρυὸ—πνεῦμα ἀποθανόντος» δηλαδὴ φάντασμα νεκροῦ, λέγεται κατ' ἀντίθεσιν τοῦ Ἱερῶ—φάντασμα ζῶντος. Ὁ ὄρος Γιούρει εἶναι γενικώτερος καὶ φανερώσει τὰ πνεύματα ἐν γένει.

2) δάικβαν ἦτο διοικητὴς ἐπαρχίας ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον τοῦ Σογουνάτ. Ἡ δικαιοδοσία ἦτο συγχρόνως πολιτικὴ καὶ δικαστικὴ.

3) Ὁ Σαϊσχό ἦτο ἀνώτερος υπάλληλος τοῦ Σογουνάτ ἡ δικαιοδοσία ἦτο δικαιοδοσία πρωθυπουργοῦ.

4) Ὁ Μετσουκέ ἦτο υπάλληλος τῆς κυβερνήσεως ἐπιφορτισμένος νὰ ἐξελέγῃ τοὺς διοικητὰς καὶ δικαστὰς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ νὰ ἐξελέγῃ τοὺς λογαριασμούς των.

Καὶ ἡ προδοσις τῶν γραμματέων ἔγινε φανερά.

Καὶ ὅταν ὅλοι οἱ λογαριασμοὶ συνεληρώθησαν, ἡ νέα ἐπανέλαβε καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Νομότο ὁμιλεῖ πάντοτε διὰ τοῦ στόματός της.

— Ὅλα τὸρα ἐτελείωσαν, δὲν ἤμπορῶ πλέον νὰ κάμω τίποτε καὶ ἐπιστρέφω εἰς τὸ μέρος ἀπ' ὅπου ἦλθα.

Καὶ ἐξηπλώθη καταγῆς ἀποκοιμηθεῖσα ἀμέσως. Δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας ὁμοίως πρὸς νεκρὸν. Διότι βαθεῖα ἐξάντησις καὶ ἀκατανίκητος ὕπνος καταλαμβάνουν τοὺς δαιμονιζομένους, τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον εἰσῆλθεν ἐξέρχεται ἀπ' αὐτοῦς. Ὅταν ἐξήπνησεν, ἡ φωνὴ καὶ οἱ τρόποι της εἶχον γίνει καὶ πάλιν ὅπως νέας κόρης. Καὶ οὔτε τότε, οὔτε ποτὲ ὕστερον δὲν ἐνθυμήθη τὸ ἐλάχιστον ἀπὸ ὅσα συνέβησαν ὅταν τὸ πνεῦμα τοῦ Νομότο Γιαζιγίμων ἦτο ἐντὸς της.

Ἡ ἔκθεσις τῶν γεγονότων τούτων ἐστάλη ταχέως εἰς τὸν Σαϊσχό καὶ οὗτος μὴ ἀρκούμενος εἰς τὸ νάνακαλέσῃ ἀπλῶς τὴν διαταγὴν τῆς ἐξορίας, ἔδωκε πολὺτίμα δῶρα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ δάικβαν—Βραδύτερον διάφοροι τιμαὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Νομότο Γιαζιγίμων καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἡ οἰκογένειά του ἠδύνατο ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν, ὥστε ἐφθάσεν εἰς μέγαν βαθμὸν εὐτυχίας.

Ἄλλ' οἱ ἔνοχοι δικαστικοὶ υπάλληλοι ἔλαβον τὴν τιμωρίαν, τῆς ὁποίας ἦσαν ἄξιοι.

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΖΑΝΖΑΡ

Τὸ πᾶν κοιμᾶται. Ἡ Χάλλη ἔσβησε καὶ τὰ λίγα της φανῶρια, τὸ καφενεῖον τῆς σκάλας ἀπέστειλε καὶ τὸν τελευταῖον πελοτήν.

Οἱ λατέρους ἔπαυσαν νὰ παίζουσι τὴν Τραβιάτα καὶ τὴν Μανιάνι Ἀγγό, τὰ στόρια κατέβηκαν καὶ σκόσις βαθὺν βασιλείει. Μόνον ἔδω καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος μικροῦ καὶ στενοῦ δρόμου τρεμοσβήνει τὸ ὄχρὸ φυτίλι τῆς κρεμασμένης κανδήλας ἐμπρὸς στοῦ εἰκονοστάσι. Ἡ σελήνη μόνον, τὸ λευκὸν αὐτὸ ἄστρον, μὲ τὴν λαμπρὰν καὶ ὄχρᾶν μεγαλειότητά της, ἐκδιώκει μὲ τὴν ἀργυρὰν ἀντανάκλασιν τὰ κύματα τῆς Προποντιδος καὶ τὰ ἦουκα νερά τῆς παραλίας.

Ζύ ν ν ν ν! Τὰ πάντα ἀναπαύονται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, ἡ ἀνά αὐσις εἶναι ἡ ἀπόλυτος μακροχρότης, χωρὶς ἐνοχλήσεις ἐφ' ἄλλου καὶ χωρὶς νυκτερινὰς ὀπτασίας. Ὁ ἐχθρὸς ὅμως ἀργυρνεῖ, ὁ αἰμοχαρὴς, ὁ ἄπνονος ἐχθρὸς. Ἐγκατέλειψε τὰς κόχες ὅπου κρύπτει καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν τὸ λεπτὸν καὶ φονικὸν σῶμα του. Ἡ σάλπιγξ τεταμένη ῥοφᾷ τὸ αἷμα, καὶ σαλπίζει περιχαρῆς τὴν ἐφοδὸν του, ἡ μουσικὴ προχωρεῖ καὶ πλέκει μελωδικὸς φθόγγους παρατεταμένους, καὶ τότε ὡς νανύρισμα διαπεραστικὸς πλήρης θωπείας καὶ κινδύνου, κυμαίνεται καὶ χορεύει ὦ, σύριγμα κυμβάλου παραδόξου μετάλλου.

Ζύ ν ν ν ν! Εἶναι τὸ πολεμικὸν ἄσμα! σημεῖον ἐχθροπραξίας, τρέχει, πετᾷ, πλησιάζει. Ζύ ν ν ν ν Πάφ!... ἕνας φοβερὸς μπᾶτσος διετάραξε τὴν ἠσυχίαν τοῦ δωματίου τοῦ Παύλου, νέου πολυκαλοῦ, μελαγχρινοῦ μὲ σγουρὰ μαλλιά, υπαλλήλου τραπέζης. Ἀληθὴς κόλαφος μὲ ἀνοικτὴ παλάμη, τὸν ὁποῖον κατέφερε ἐπὶ μάγουλό του μὲ ὄλην τὴν δύναμιν. —Στὸ δ' ἄβολο! εἶπε, καὶ ἐκάθησε ἐπὶ κρεβάτι του κρατῶν τὸ πονεμένο μάγουλό του παραλισμένον καὶ μουρμούριζον: Στὸ διάβολο! Μετ' ὀλίγον κατεπραῖνθη ὁ θυμὸς του, ὕβρισε τὸν ἀόριστον ἐχθρὸν του, κουνούπια, σκνίτες, κόριζες, βρωμερὰ ζῶα!

—Ζανζάρ, τοῦ ἀποκρίνεται μία φωνὴ ἀπὸ τὸ πλαιῖνὸν δωμάτιο καὶ ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ παρουσιάζεται ὁ φίλος του, μὲ τὰ νυκτικὰ του καὶ ἀκάλτωτος κρατεῖ ἕνα κερὶ ἐπὶ τὸ χέρι. Ἐφαίνετο ἰσχυρότερος καὶ ὑψηλότερος τοῦ συνήθους μὲ τὸ ξεγύμνωμα αὐτοῦ. Εἶχε πρόσωπο γελαστό, τὰ μάτια του σπινθηροβολοῦσαν ἀπὸ εὐθυμίας, μάτια πρισμένα ἀπὸ τὸν ὕπνον, κεφαλή οὐχὶ τυχαία ἀλλὰ ἐνδιαφέρουσα.

—Τί εἶπες; τὸν ἐρωτᾷ ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν ἀγκῶνα ἀκουμπησένον ἐπὶ μαξίλαρι, σινδόνια καὶ σκεπάματα ἄνω κάτω, κατελήφθη ἐξ ἀπροόπτου θυμωμένος.

—Ζανζάρ, φίλε μου, Ζανζάρ, αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνομα ποῦ ἔδωκαν οἱ Βενετοὶ εἰς τοὺς μισητοὺς αὐτοὺς αἰμοπότας.

Ὁ Παῦλος κατέβη ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, μὲ τὸ νυκτικὸ του καὶ μὲ πόδια γυμνά κοιτῶν ἀνὰ μίαν παντοῦφλαν εἰς κάθε χεῖρα του, καὶ βαδίζων ἥρωικῶς, πλησιάζει τὸν τοῖχον ὅπου ἐχώνευε τὸ αἷμα ἕνας μεγαλοπρεπῆς κώνωψ. . Πάφ! ἑλαφρὰ κηλὶς ἀνεταίσθητος σχεδὸν φαίνεται εἰς τὸν τοῖχον. Ὁ Ζανζάρ ἐπέταξε!

— Πάρε, φίλε μου, μιὰ καρτέκλα καλύτερα καὶ κάθισε κοντὰ μου, τοῦ λέγει ὁ φίλος του, ὅστις μετ' ἐνδιαφέροντος τὸν παρακολουθεῖ καὶ θὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν καταγωγὴν τοῦ Ζανζάρ.

— Καμιὰ βιογραφία;

— Ὅχι φίλε μου, ἀλλὰ παραδόσιν πειραθαλασσίαν, ποῦ μᾶς διηγήθη ἕνας καλὸς γονδολιέρος διὰν ἤμουσι στὴν Βενετία. Πέτρο τὸν ἔλεγον· τοῦ τὴν εἶχε διηγηθῆ ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος τὴν ἄκουσε ἀπὸ τὸν πατοῦ του καὶ ἐκεῖνος. .

— Σῶπα ἀδελφέ! αὐτὸ θὰ φθάσῃ ἕως τὸν κατακλυσμό.

Εἶναι ὑπόθεσις περὶ προσώπων; ἢ αὐτοσχέδια σύνθεσις;

— Ἴσως. . . .

— Ἀρχισε λοιπὸν σὲ ἀκούω, φίλε μου μετὰ προσοχῆ.

Μὲ τὸ νυκτικὸ ὁ Παῦλος καὶ μὲ μιὰ παντοῦφλα, γιατί τὴν ἄλλη τὴν κρατοῦσε μὲ τὸ ἀριστερὸ του χεῖρι ὡς ὄπλον ἀμυντικόν, ἐκάθισε πλησίον τοῦ φίλου του, ὁ ὁποῖος δὲν ἄφησε τὸ κεῖρι ἀπὸ τὸ χεῖρι του. Τῶν δύο ἀτόμων αὐτῶν ἡ μαύρη σκιά εἰς τὸν τοῖχον περιείτανε φαντασιώδη καὶ ἀλλόκοτον γυμναστικὴ Κινέζων πολὺ διασκεδαστικῆ.

— Ζανζάρ, ἐπρόσθεσεν ὁ Παῦλος!

— Ξεύρω· τοῦ λέγει ὁ φίλος του· εἶσι ψάλλει ἡ μηχανὴ αὐτῆ, ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν χωρὶς νὰ μουμουρίζῃς.

— Καὶ τὸ ὄνομα τῆς διηγήσεώς σου; Χρεωστεῖ νὰ ἔχη ἕνα ὄνομα.

— Σιωπῆ! καὶ ἀρχίζω, οἱ γονδολιέροι τὴν ὀνομαζοῦν «ὁ ἱππότης Ζανζάρ».

— Ἀλθιτὸ ρομαντικὸς τίτλος, εἶπεν ὁ Παῦλος σείων τὴν κεφαλὴν του.

I

Ἡ Ἀγγελίνα Δομένικου, κόρη ἀρχαίου πατρικίου, ὠραιότατη ἀκουμποῦσε εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ παλατιοῦ. Οἱ κοκκινωπὲς πέτρες κομμένες ὡς φεγγίτες ἀπὸ καλλιτέχνη Ἀραβία, εἶναι ἐν μέρει κομμένες ἀπὸ τὰ παχὰ ἀνατολικά ἐπιστροφώματα, ριχμένα ὑπὸ τοῦ βραχιόνας τῆς ὠρείας κόρης· ὀπισθὲν τῆς δὲ περιφραγμὴ ἀργυροῦ φαντα περικαλύμματα στὸν τοῖχο, ἄφηναν ἑλαφρὸν χρυσοῦν φῶς. Ὑπὸ δὲν ἔχει, ἀνητυχῆ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὴν αἰτίαν, ταραττομένη ἀπὸ ἀόριστα ὄνειρα. Ἐκ τοῦ ῥίγους τοῦ πυρετοῦ τῆς ἀϋπνίας ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ μισογύμου σώματός της ἕνδυμα ἀπὸ λεπτὸν ὕφασμα κεντημένον δι' ἀργύρου καὶ ἦλθε νὰ θαυμάσῃ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης καὶ τὴν μεγάλην διώρυγα.

Οἱ τελευταῖες γόνδολες πέρασαν σιὰ συναποφέρουσαι τὰ μυστικά τοῦ ἔρωτος.

Τρελλὴ νεότης! ἡ φιλήδονος τρέλλα ἡ ὁποία ῥεῖ εἰς τὸ Βενετικὸν αἷμα.

Σιγῆ, ἀταραξία μεγάλη περιβάλλει τὴν πόλιν. Αἰφνιδίως πλαγίως τῆς διώρυγος ξειρουπώνει καὶ γλυστρά μιὰ γονδόλα, κατὰ μαυρὴν μὲ ἕνα φανάρι κόκκινον πρὸς τὰ ἔμπροσ. Περνά καὶ ἔρχεται καὶ σταματᾷ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἐξώστου τοῦ παλατιοῦ τοῦ Δομένικου. Ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἐσάλευσε, ἔμεινε ὡς κοιμισμένη. Εἶναι ἄραγε ὄνειρον ἢ ὄπτασι;

Ἄσμα ἀλλόκοτον ἀρχαῖον, μελωδικὸν ὑψοῦται ἀπὸ τὴν γονδόλαν σχεδὸν ἀόρατον. Ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἐνοοῦσε τὰς λέξεις τῆς σερενάδας, ἀλλὰ μεθυστικὸν ἠσθάνθη θέλητρον τόσον ἰσχυρὸν ὥστε τὴν περιέκλειεν ὀλίγον καὶ ὀλίγον εἰς ἕνα δίκτυον γοητείας. Βόμβος, ἀρμονίᾳ μεθυστικῆ, περίεργος ἀρμονία. Ἡ μελωδία τῆς θωπεύει τὸ σῶμα καὶ εἰς τὰ χεῖλη ἠσθάνθη φλόγα περιπαθῆ καὶ ἐρωτικῆ. Ὑποχωρεῖ εἰς τὸ θέλητρον· χεῖλη ἡμίκλειστα, ὀφθαλμοὶ λάμποντες, χεῖρες ἐσταυρωμέναι εἰς ἕστασιον καὶ ἡ καρδία τῆς κτυπᾷ τόσο δυνατὰ, ποῦ ἀδυνατοῦσε νὰ σταματήσῃ τὸν παλμόν, ὁ ὁποῖος φουσκώνει τὸ στήθος τῆς. Μόλις ἐτελείουσε τὸ ἄσμα ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ felze καὶ ἐξέρχεται νέος μὲ θαυμάσιον λευκὸν ἀργυροῦφαντον ἕνδυμα, τὸ «toque» κεντημένον μὲ ἀδάμαντας, καὶ ἡ-

ζώνη του βαρεῖα ἀπὸ ἀνεκτιμήτους λίθους, ποῦ ἀκτινοβολοῦσαν εἰς τὸ ἡμίφως, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐκρέματο λεπτὸν καὶ μυτερὸν ἐγχειρίδιον, χεῖλη κατακόκκινα· καὶ ἡ φλόγα τῶν ὀφθαλμῶν του καταφλογίζει τὴν νέαν κόρη. Τῆς λέγει τὰς αἰωνίους αὐτὰς λέξεις: «Σὲ ἀγαπῶ» Ἦταν ἐκκληξὶς μαγεία; Ἡ Ἀγγελίνα ἔρριψε τὸ ῥόδιον, τὸ ὁποῖον ἐκρατοῦσε νοχελῶς εἰς τὰ δάκτυλά της. Τὸ ἄνθος ἔπεσε καὶ τὸ ἔλαβεν εἰς τὸ στόμα ὁ τολμηρὸς ψίλλης καὶ ἀπεμακρύνθη, ἀφοῦ τῆς ἀπέδωκε τὸ «χαῖρε», ὑπερήφανον καὶ τρυφερόν, γλυκὺ ὡς φίλημα, δονούμενον ὡς ἀπειλή. Ἡ Ἀγγελίνα Δομένικου ἀγαποῦσε ἀπὸ τότε τὸν ἱππότην Ζανζάρ.

II

Ἱππότης Ζανζάρ! πρώτη φορὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα τὸ θορυβῶδες ὡς σάλπισμα ἠκούσθη διὰ μέσου τῶν παραθαλασσίων, διὰ νὰ μάθουν οἱ Βενετοὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἀγνωστος ἀπὸ τὴν Ἰλλυρίαν, τὴν Δαλματίαν τὸ Μαυροβούνιον, ἢ ἀλλαχόθεν, ἦλθε νὰ ἀγοράσῃ ἕνα παλάτι εἰς τὴν μεγάλην διώρυγα. Οὐδεὶς τὸν ἐγνώριζε, καὶ ἐκεῖνος κανένα δὲν ἐγνώριζεν.

Ἦταν πλουσιώτατος, ὠραῖος νέος, ἐξώδευε ποσὰ τρέλλα, φαντασιώδη. Ἡ Βενετία τοῦ ἠνοιξε ὅλες τὰς πόρτας καὶ τὰ παράθυρα ἀκόμη, ἐπήγεν εἰς ὅλους τὰς ἐφορτὰς, ὁ φοργάνωνε ἐκδοξομάς, ἐποίησε, ἠγάπα, ἔζη βίον ἀλλόκοτον· εἰς διάστημα τριῶν μηνῶν δὲν ἐγένετο ἄλλος λόγος παρὰ διὰ τὸν ἱππότην Ζανζάρ.

Ὑψηλός, λεπτοφυής, ὠραῖος, προικισμένος μὲ φωνήν, τῆς ὁποίας ὁ τόνος ἦτο γλυκὺς καὶ καθαρὸς ὡς κρύστολος, ἔκαμε πολλὰς ἐρωμένας, κατεγοήτευσεν πότι τὴν μίαν, πότι τὴν ἄλλην ἀπὸ τὰς ξανθὰς καὶ εὐθύμους Βενετίδας.

Ἡ ὠραιότης τοῦ προσώπου του ἦτα τελεία, δέρμα ἔκτακτον, μάτια μαῦρα καὶ τὸ τέλειον ὠρειδὲς προσώπὸν του χωρὶς ἐλάττωμα, τὰ χεῖλη του κατακόκκινα, τὰ δόντια κάτασπρα, ἀλλὰ ἀλλοκότως μυτερά.

Οἱ κυρίες ξετρελλάθηκαν μαζί του, καὶ ὅλες, ὅσες τὸν ἐπλησίασαν παρετήρησαν τὸν φόβον ποῦ εἶχε νὰ μὴν ἀποχωρισθῆ τοῦ πολυτίμου ἐγχειριδίου. Μία ἐξ αὐτῶν ἡ πλεονεργία ἕνα πρῶτον κρουφὰ κρουφὰ τὸ ἐτράβηξεν ἀπὸ τὴν βελουδένια θήκην του καὶ τῆς ἐφάνη πᾶς τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν μύτην εἶχε σταγόνα νοποῦ αἵματος. — Μερικὲς ζηλοῦσις ἔλεγα· ὅτι ποτὲ τὰ χεῖλη του δὲν ἐκοκκίνιζαν τόσον παρὰ μόνον ὁπότεν θὰ ἔκαμνε νέα θύματα ἐρωτικά. Βεβαίως συκοφαντία. Αἰφνης, ἀποτόμως ὁ ἱππότης Ζανζάρ ἔγενεν ἄφαντος διὰ τὸς πολυπληθεῖς ἐρωμένας του παρετήρηθη ἀπὸ ὅλα τὰ ὄργια, ἔπαυσε τὰς ἰδιοτροπίας μίαις ἡμέρας σοβαροῦ ἔρωτος, δὲν ἐξήρχετο εἰμὴ τὴν νύκτα μὲ κλειστὴν γόνδολαν.

III

— Πόσον ὠχρὰ εἶσαι, κόρη μου, λέγει ὁ Δομένικος μετ' ἀνησυχίας ἀσπαζόμενος συγχρόνως τὴν Ἀγγελίναν. — Ἡ ἰδέα σου, πατέρα μου, ἢ ἀντιανάκλισις τῆς Σελήνης, ἐπιθύουσις ἡ κόρη καὶ αἱ πορεῖαι τῆς ἐχρωματίσθησαν ἀμέσως διὰ τὰ ἐπανελθόντων ὠχρότερα. Ὑποφέρετε εἰπέ με· — Ὅχι πατέρα μου, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἔλαβε εὐστροφίαν καὶ λιγηρότητα ἀβρᾶν, ἠδυπαθῆ καὶ θωπευτικῆ, προσπαθοῦσε νὰ διασκεδάσῃ τὴν ὑποψίαν ἀπὸ τὸν πατέρα της ποῦ ὑποπτεύετο καὶ ἐφοβήτο.

Ἐν ὅσῳ ἐκείνη ἐπανερχετο εἰς τὸ δωμάτιόν της, τὴν ἠκολούθει ἐκεῖνος μὲ βλέμμα λυπηρὸν καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του. Μετὰ παροδικὴν ἀμηχανίαν ἐχάθη ὀπισθεν τῶν παραπετασμάτων τοῦ διαμερίσματός τιν.

Κοὶ ὁ τελευταῖος κρότος ἔπαυσε, ὅλοι κοιμῶνται, τὰ βαρεὰ παραπετάσματα ἐκλείσαν χωρὶς κρότιον ἐπὶ τῶν χρυσοῦν δακτυλιδίων.

Ἡ μεταξοτὴ σκάλα κρέμεται εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ παλατιοῦ τοῦ Δομένικου, ὁ ἱππότης Ζανζάρ σφίγγει ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ τὴν ὠραίαν ἐρωμένην του ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Βενετικοῦ πολυελαίου, ὁ ὁποῖος κρέμεται εἰς τὸ μέσον, θαυμάζει μετὰ μέθης τὴν ὠραιότητά της. Αὐτὴ εἶναι λοιπὸν, ἐκείνη ἡ ὁποία ἀπέσπασε τὸν ὠραῖον καὶ εὐγενὴ ἱππότην ἀπὸ τὰς παρελθούσας διασκεδάσεις του, αὐτὴ ἡ ἀλόγος τῶν Δομένικων ἡ ὁποία δέχεται μυστηριώδως ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἤδη ἠγάπησε, ἀφήνει ἀπληκτισμένους τὰς ὠραιότερας νέας τῆς Βενετίας. Κάθε βράδυ ἡ γόνδολα ἐκρύπτετο

ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ παλατιοῦ, ἢ μεταξωτὴ σκάλᾳ σκαλώνεται εἰς τὰς ὀδοντωτὰς πέτρας τοῦ ἑξώστου. Ἡ Ἄγγελίνα ἀγαπᾷ τὸν ὑποκόμητα Ζανζάρ, ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν ὑγίαν τῆς, ἥτις ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν χάνεται, καὶ τὰ χαρακτηριστικά τῆς λαμβάνουσι τὸ πελιδνὸν χρῶμα τοῦ ἐπιθαναίου. Ἐνῶ τὰ χεῖλη τοῦ ἔραστοῦ κοκκινίζουν περισσότερο ὥς νὰ ἔπιπτε ἐπ' αὐτῶν σταγὼν πρὸς σταγόνα τὸ αἷμα τῆς καρδίας τῆς.

Ἀποκαμωμένη καὶ ἐξαντλημένη ἡ Ἄγγελίνα. Τὰ πυρόχρωμα μαλλιά τῆς διεσπαρμένα ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ἀναδεικνύουν τὴν πελιδνότητα τῆς νέας κόρης, τὰ μάτια κλειστά, τὸ στόμα μισανοικτὸ φαίνεται ὡς νεκρά. Ὁ Ζανζάρ γοιτίσας ἐπὶ τῆς κλίνης τὴν παρατηρεῖ, καὶ μία παράδοξος λάμψις φαίνεται εἰς τὸ μαῦρον μάτια του. Ἐπειτα μουρμουρίζει τὸ ἀλλόκοτον τραγούδι του, τὸ ὁποῖον βομβίζει μελωδικὰ διὰ μέσου τοῦ δωριτίου, σκύπτει εἰς τὸν γυμνὸν λαιμὸν τῆς Βενετίδος. Τὸ ἄσμα κυλᾷ μονότονον, ἢ μετατόνησις ἐναλλάξ τρεμώδης καὶ γλυκεῖα, πότε πλησιάζει, πότε ἀπομακρύνεται μετὰ ῥυθμὸν νανουρίσματος.

Κεντᾷ τὸ δέριμα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συμπλέγματος τῶν κυανῶν φλεβῶν καὶ δέχεται ἐπὶ τῶν χειλέων του τὴν τιτανευσμένη σταγόνα τοῦ αἵματος ἐπὶ τῆς οἰμῆς. Τὸ βλέμμα του λάμπει δλόκληρον, τὸ σῶμα του οἰεῖ ἀπὸ εὐχαρίστησιν.

Φωνὴ βροντώδης ἀκούεται. «Κακοῦργε!» καὶ ἀπὸ τὰ παραπετάσματα ἐφάνη τρομερὸς ὁ γέρον Δομένικος μετὰ τὴν σπάθην ὑψωμένην.

Ὁ ὑποκόμης ὑπερῆρισε καὶ ἐτινάχθη μετὰ ἐν πῆδημα, τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ποῦ ὁ πατριάρχης ὕψωσε τὴν σπάθην. Ἡ ἐπιθεσις ἐπέτυχε καὶ ὁ Δομένικος ἐκραύασε.

—Θὰ σὲ σκοτώσω αἰμοπότα, ἀναίσχυντε! Ὁ Ζανζάρ ἐξάρωσε τὰ φρούδιά του καὶ σφίγγει τὸ ἔχειρίδιον, ἢ σπάθη ἀπειλεῖ τὸ στήθος του. Κραυγὴ φοβερὰ ἔκαμε τὸν Δομένικον νὰ στρέψῃ, ἢ κίση του ἐρρίφθη ἐν τῷ μέσῳ ὡς τρελλή. Ὁ ἀπατεῶν ὠφελείται ἀπὸ τὴν ταραχὴν αὐτὴν καὶ τρέχει εἰς τὴν σκάλᾳ. Ἐκτὸς κινδύνου ὦν ἐγέλασε δυνατὰ καὶ εἶπε: «Χαίρετε, ὁ ἱππότης Ζανζάρ ἐγκαταλείπει διὰ πάντα τὴν Βενετιανὴν ἀλλὰ σὰς κληροδοτεῖ τὴν ἐκδίκησίν του. Ποτὲ εἰς τὸ ἐξῆς ὕψος ἤσυχος νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς τὴν πόλιν ποῦ μετὰ διώκει». Βροντῆ μετὰ ἀστραπῆς διασύρουσι τὸν ἑναστῆρον οὐρανόν, ἢ μαύρη γόνδολα κατεποντίσθη ἀπὸ πελωρίαν σπάθην ποῦ ἦλθε μακρόθεν καὶ ἔκλεισε τὸν μεγάλον πορθμόν. Καὶ ἴποτε πλέον, οὔτε ἱππότης οὔτε γόνδολα, ὁ Ζανζάρ ἐχάθη. Αὐτὴ εἶναι ἡ διήγησις τοῦ Πέτρου εἶπεν ὁ Ἄνδρος.

—Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸ τί ἔγινε; ἔρωτᾷ ὁ Παῦλος.

—Τὴν ἐπομένην παρουσιάσθη σύννεφο κουνουπιῶν μετὰ τῆς τρομέτες ἀκέρεστα αἵματος· εἰσέβαλον εἰς τὴν παρολίαν, καὶ ἐνοχλοῦσαν τὸν ὕπνον τῶν ὡς τότε ἡσυχῶν κατοίκων. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ ἱππότητος ὠνόμασα τὰ κουνούπια Ζανζάρ.

Ἐρωτᾷ δῶρον τοὺς ἔκαμε.

Τὴν αὐγὴν ὁ Παῦλος καὶ Ἄνδρᾳ κραιπύοντες ἀνὰ μίαν παντοῦφλαν γυμνόποδες καὶ μετὰ τὰ νυκτικά των κατεδίωκαν κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου τοὺς ἀπογόνους τοῦ ὑποκόμητος Ζανζάρ, ἐκδικούμενοι ἀκόμη τὴν ἀτυχὴ Ἄγγελίναν Δομένικου.

(Διασκευή).

ΦΩΤΕΙΝΗ

SULLY PRUDHOMME

ΔΑΚΡΥΑ ΚΑΙ ΔΡΟΣΟΥΛΑ

Στὸν ἀγαπημένο μου ΒΑΣ, ΣΑΜΠΑΝΙΑ

Γλυκά, ἀπαλά καὶ σιγηλὰ τὰ ὄνειρα μετὰ χαϊδεύουν καὶ νοιώθω τὴ χρορὴ δροσιά μετὰ χόδι ν' ἀνεβαίῃ — ἀπὸ τῆς νύχτας τὸ δροσόχυτο χεῖρ βαλμένη, — στὸ βελουδέσιο χροῦδι τῶν ἀνθῶν ποῦ κοίτουνται στὸν κάμπο.

Καθάριος εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ σύννεφα δὲν ἔχει. Μὰ πόθεν ἦρθαν αὐτὲς οἱ στάλες ποῦ ὄλο τρέμουν; Ἄχ! Τὸ κατάλαβα!

Πρὶν νὰ σχηματιστοῦνε στρογγυλές, βροσκόντανε ἐκεῖ στάψηλά, στὸν γαλανὸν ἀέρα.

Καὶ πόθεν ἦρθαν κ' αὐτὰ τὰ δάκρυά μου στὰ μάτια; Εἶναι γλυκεῖα στοὺς οὐρανοὺς ἀπόψε κάθε φλόγα. Ἄχ ἦταν μέσα μου, βαθεῖα, πρὶν νᾶρθουνε στὰ μάτια.

Οἱ πίκρες ὄλες τρέμουνε γὰ τὴν καρδιόθρεφτὴ σου ἀγάπη. Κεῖναι ἢ ἀγάπη σου αὐτὴ ἔνα χάρημα ποῦ τρέμει, καὶ κάνει νὰ βλαστάνουνε στὰ μάτια σου τὰ δάκρυα!

1918

ΣΙΜΟΣ ΦΑΝΑΣ

ΤΕΒΦΗΚ ΦΙΚΡΕΤ.

ἈΠΟ ΤΟ ΣΠΙΑΣΜΕΝΟ ΒΙΟΛΙ.

Αἰώνια νὰ τὴν ἀγαπῶ.

Μιὰ ἀγαλλίασι ἀνέκφραστη ἔκαμε νὰ πλημμυρῇ στὴν ψυχὴ μου ἡ ὄνειροπόλῃσι αὐτῇ.

Γιὰ πάντα νὰ τὴν ἀγαπῶ!

Αἰώνια νὰ τὴν λατρεύω, μετὰ ἄσβυστο πόνον καὶ μετὰ ἄδολη λιχτάρα νὰ τὴν ἀγαπῶ, ἦταν ἢ ποῦ θεορμὴ εὐχὴ μου.

Δὲ συλλογίστηκα ποτὲ πῶς τὴν αἰωνιότητα στὸν ἔρωτα νὰ ὄνειροπολῶ ἦταν πλάνη θελκτικὴ.

ἦταν σὰν ὄνειρο τροπνὸ ποῦ στὸν παράδεισο γυρνᾷς
Μὰ σὰν ξυπνήσης θλίβεσαι καὶ κλαῖς ἀπαρηγόρητα.

Μιὰ σκέψι μοναχὰ κομμάτιαζε τὴν καρδίᾳ μου
Κ' ἔρωτῃ σκοτεινὰ στὰ μάτια μου,
Ἡ σκέψις τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἢ φοικτὴ αὐτῇ σκέψι
Πλήρωνε τὴν ἀγάπῃ μου βαθυὰ, ἀλύτῃτα.

Σὰν ἔβλεπα τὰ δλόχαρα μάτια τῆς
Ἐλεεινολογοῦσα τὴν τύχη μου.
Ἐννοιωθα τότε πῶς τὰ δάκρυά μου
Ἐρμήνευαν τὸν πόνον τοῦ ἀποχωρισμοῦ,
Τὸν πόνον μιᾶς λατρείας.

Σβηνόντανε οἱ γλυκὲς νύχτες ποῦ περνούσαμε μαζί,
Καὶ ἡ μέρα, ἄκουε κ' ἐκείνη τὸν γλυκόλαλο ἦχο τῶν στεναγμῶν μας.

Οἱ γοργὲς νύχτες κυλοῦσαν ἀνατριχιαστικὲς κ' ἔπερναν μαζί
τῆς ἐλπίδες μας.
Μὰ οἱ λύπες περισσεύαν ἀπειλητικὲς σὰν ἀγοιμεμένες γῦπες.

Γιὰ πάντα! ἦταν ἢ μοναχὴ ἐλπίδα σὰν ἀχτίνα δλόλαμπρη
ποῦ φώτιζε δυὸ ἐρωτευμένες καρδιές.

Ἄλλοίμονο! Τί ξεγελαστικὴ καὶ φοβερὴ ἀπάτη!
Νὰ ποθῆς στὴν ἐφήμερη ζωὴ μας αἰώνια ἀγάπη!

Μετ. Α. ΝΕΛΛΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Τσαντὸ Θράκης)

Τὸ Μαριωρὸ ἀρρώστησε, τὴ μάνα δὲν τὸ λέγει.
— Τ' ἔχεις, μικρὸ μου Μαριωρὸ, καὶ κάθεσαι καὶ κλαῖεις;
— Τὸ κεφάλαι μου πονεῖ, καὶ ἡ καρδιά μ' μετὰ σφάζει
Φέριτε γιατρὸ γὰ νὰ μετὰ ἰδῇ, ἴσως καὶ μετὰ γλυτώσῃ
Τάξε κ' ἐσὺ, μητέρα μου, ἴσως καὶ μετὰ γλυτώσῃς.
— Τάξω, μικρὸ μου Μαριωρὸ, καντήλα ἀσημένια.
— Τάξε κ' ἐσὺ, πατέρα μου, ἴσως καὶ μετὰ γλυτώσῃς
— Τάξω, μικρὸ μου Μαριωρὸ, καρὰβι ἀρματωμένο.
— Χάρος δὲ θέλει τάματα, δὲ θέλει παρακάμια,
μὸν θέλει τὴν ψυχίτσα μου, νὰ περπατῇ ἀντάμια.
Πιάστε με καὶ σηκώστε με, καὶ βάλτε με νὰ κάτσω,
νὰ διῶ τοῦ κάμπου τὰ πούλια, τοῦ κάμπου τὰ λουλούδια
νὰ διῶ καὶ τὴν ἀγάπῃ μου, ποῦ τραγουδεῖ τραγούδια.

II

Κάτω στήν "Ασπρη πέτρα, στο Κρύο τὸ νερό
σκοτώσαν τὸ Γιαννάκο, τὸ μοναχὸ τὸ γιό.
—Γιάννη, δὲν ἔχεις μάννα, δὲν ἔχεις ἀδερφή,
μήτε καλὴ γυναῖκα, γιὰ νάρθη νὰ σὲ διῆ
—Ἐχω μωρὴ καὶ μάννα ἔχω καὶ ἀδερφή
Ἐχω καλὴ γυναῖκα νὰ της καὶ ἔρχεται,
μ' ἓνα παιδί στὰ χέρια καὶ ἄλλο στήν κοιλιά,
καὶ δυὸ τὸ καταπόδι γίνονται τέσσερα.
—Δὲ σ' ἔλεγα Γιαννάκο, δὲ σὲ ὀρμήνευα
μ' ἀσκέρια μὴν παλαίβης, καὶ μὴ σκοιτώνεσαι.
—Σώπα, μωρὴ γυναῖκα, σώπα μὴν τρώγεσαι.
—Μὲ ντρόπιασες κ' ἐμένα, κ' ὄλο τὸ σόρι μου.
—Καλὴ μ' δὲν εἶταν ἓνας, καλὴ μ' δὲν εἶταν δυό,
εἶταν ἐννιά χιλιάδες καὶ ζώσαν τὸ βουνό.
Εἶχαν λαγοῦ ποδάρι καὶ δράκου δύναμη
εἶχαν καὶ τῆς λαφίνας τ' ἀγριολαγγέματα.
Ἐννιά χιλιάδες κόσμο ἐγὼ τοὺς φόνεψα
καὶ τοῦ διαβόλου ὁ γιός, ἐμένα φόνεψε.

ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΘΑ ΓΥΡΙΣΗ

«Τρέχει τὸ καλλὸ παραβάκι. Ἄσπρο, χαριτωμένο, γλυστοῦ μὲ βιά
ἐπάνω στὰ γαλανὰ κυματάκια, ποῦ ὁ ζέφυρος φιλεῖ μ' ἓνα ἀδιάκοπο, πα-
ριτεταμένο ἀσπασμὸ καὶ τὰ κάμνει νὰ ζαρώνουν τὸ μέτωπο. Τρέχει τὸ
καρβάκι μὲ τὸ δλόασπρο πανί του φουσκωμένο στὸν ἄνεμο. Τρέχει, φεύ-
γει γιὰ τὰ μακρὰ· θέλει νὰ εἴρη τὴν κίνησι, τὸν θόρουβον, τὴν τύρβη.
Ἄγαθὰ τὴν τρελλὴ ζωὴ, τὴν πυρετώδη, ποῦ μὲ σάλο ἐξελίσσεται πέρα
στ' ἀνοικτὰ, στήν μεγάλη θάλασσα. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ καρβάκι ὄλο ἓνα
προχωρεῖ πρὸς τὴν διὰπλατη κυανὴ πεδιάδα, τὴν ἀφροστεφανωμένη. Τὰ
κατάρτια του περήφανα προβαίνουν, μὲ μίαν ἐκδήλωσι χαρᾶς καὶ εὐτυ-
χίας. Γιατί τώρα τὸ καρβάκι ἔφθασεν ἐκεῖ ποῦ εἶναι· καὶ τὰ ἄδελ-
φάκια του καὶ παίζουσι μὲ τὸ κῆμα, μὲ τὸν ἀφρὸ, μὲ τίς νύμφες καὶ μ' αὐτὸν τὸν
ἄνεμο. Ἄδικα πίσω τὸ ἤρημο λιμάνι τοῦ φωνάζει νὰ μὴν ἀπομακρυνθῆ.
Μάταια τοῦ δείχνει τὴν εὐτυχία μέσα εἰς τὴν ἡσυχίαν, τὴν ἀπαλὴν ὑγρὴν
ἀγκαλιά του. Μάταια τὸ ἱκετεύει νὰ σταθῆ νὰ ἀκούσῃ τὰ ὄρατα γλυκὰ
λόγια τῆς ἀγάπης, τῆς πίστεως, τῆς αἰώγιας λατρείας. Ἐκεῖνο ὄλο τρέχει
καὶ ἀφίνει τὸ δύστυχο λιμάνι ἀπαρηγόρητο, θολὸ ἀπὸ τὴν θλίψι τῆς ἐγ-
καταλείψεως.

«Ἀχ! μικρὸ καρβάκι, τρέξε ὅσο θέλεις ἀλλὰ γύρισε πίσω ἐνόσω
εἶνε καιρός. Ἐνόσω τὰ τρελλὰ κύματα δὲν σ' ἔχουν σῦρει πολὺ μακρὰ
ἀπὸ τὸ λιμάνι. Αὐτὸς ὁ μάγος ζέφυρος, αὐτὴ ἡ πλανέστρα φουσκωθλασ-
σιὰ, ποῦ σὲ ξετρελλαίνουν, κρύβουν μέσα τους ἀβύσσου τενάγη. Πρὶν πιά-
σῃ ἡ τρικυμία, ἡ φοβερὴ, ποῦ θὰ σὲ κατασυντρίψῃ γιὰ νὰ σὲ ρίξῃ νεκρὸ
καὶ ἀκίνητο σ' ἓναν ἀγνωστο βράχο, ἔλα ὀπίσω νὰ μάθης ποῦ ὑπάρχει ἡ
ἀληθινὴ εὐτυχία. Ἐλα, προτοῦ νοιώσῃς πολὺ ἀργὰ, ὅτι τὰ τρελλὰ παι-
γνήδια φέρουν τὸν θάνατο, τὴν ἐκμηδένισιν. Προτοῦ ἡ σκληρὴ μοῖρα πλή-
ξῃ καὶ σένα ὅπως καὶ τόσα ἄλλα ὁμοιά σου. Προτοῦ, μακρὰ ἀπὸ φιλό-
στοργες καρδιές, μέσα στὸν ἀπέραντον ὄκεανὸ, νοσταλγῆσῃς παηλὴς χώ-
ρος, παηλὴς γνωριμίας. Μὴ μείνης σὲ ξένα μέρη. Μὴν ἀκοῖς τίς ψεύτικες
ἐλπίδες ποῦ βομβοῦν γύρω σου καὶ σὲ ναρκώνουν μ' ἓνα μαγευμένο ἤχο!
Μή! Κρύπτουν τὴν ἀπάτη, τὸν δόλο, τὴν κακία... Παῖξε, διασκέδασε,
ἀλλὰ σκέψου ὅτι ἡ εὐτυχία ἄλλοῦ σὲ προσμένει».

Ἄδικα φτωχὸ λιμάνι κλαῖς καὶ παρακαλεῖς. Ἐκεῖνο εἶνε μακρὰ
πιά, δὲν σ' ἀκοῖ. Ἀλλὰ, μὴν ἀπελπίζεσαι... Σὺ εἶσαι ἡ ἀγάπη ἡ
ἀληθινὴ, σὺ εἶσαι ἡ αἰωνία ἀφωσίσις· σὺ εἶσαι ἡ σωτηρία καὶ ὁ Παρά-
δεισος. Ἄν τὸ καρβάκι σου ξέφυγε γιὰ ν' ἀπομακρυνθῆ ὀλίγο, μὴ λυ-
πᾶσαι, πάλι θὰ γυρίσῃ. Μόνο του θὰ γνωρίσῃ τὴν πλάνη του καὶ θὰ μπο-
ρέσῃ νὰ συγκρίνῃ τῆς δυὸ ἀγάπης, τὴν ψεύτικη μὲ τὴν ἀληθινὴ, τὴν ἐφή-
μερη μὲ τὴν παντοτεινὴ! Καὶ τότε θὰ ἔλθῃ γιὰ νὰ γίνῃ δικό σου γιὰ
πάντα.

Ἄου καὶ ἄν πόγγ, ὅπου καὶ ἄν πλανηθῆ, πάλι στὸ λιμάνι θὰ γυρίσῃ».

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

ANNA MARES

Ἡ πρὸ τῆς Ραχὴλ κρατήσασα τὰ σκήπτρα τῆς γαλλικῆς σκηνῆς καλλι-
τέχνις.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑ (1)

Γ'

Μέχρι τοῦ νῦν τὸ δράμα ἦτο εἰς νηπιώδη κατάστασιν. Ἐ-
πρόκειτο τὸ νήπιον νὰ χειραγωγῆσῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὸ ἑλληνικὸν
πνεῦμα ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἐπερχόμενον. Ἡ ἀναγέννησις τῶν γραμ-
μάτων, ἦν εἰσηγήσαντο οἱ ὀλίγοι ἔνδοξοι τοῦ Βυζαντίου φυγάδες,
συντελεῖται καὶ οὕτως ἐμβαπτίζεται αὐθις ὁ κόσμος ἐν τῇ κολυμ-
βήθρῃ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ὑπὸ τοῦ πνεύματος δὲ τούτου
ὠθούμενος ὁ Ronsard τῷ 1549 μεταφράζει εἰς γαλλικοὺς στίχους
τὸν Πλοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους, ἕτερος δὲ Γάλλος ποιητὴς
συντάσσει ἔργον ἐπιγραφόμενον Κ λ ε ο π ά τ ρ α ν, ἐφηρμοσμένον
δὲ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ἔργων. Οἱ κανόνες τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου
τιμῶνται ἐν τοῖς μάλιστα. Ἀναδείκνυσι δ' αὐτοὺς ὁ μέγας Κορ-
νήλιος, ὁ πατὴρ τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου. Ἐπὶ τούτων ἐρείδεται
τὸ ἄριστον ἔργον αὐτοῦ, ὅπερ ἐκδηλοῖ καὶ τὰς θρησκευτικὰς πε-
ποιθήσεις τοῦ ὑπερόχου δραματικοῦ, ἀναστηλοῦντος δι' αὐτοῦ
τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ, τῆς νέας Θρησκείας. Τὸ ἔργον
τοῦτο ἐπιγράφεται «Π ο λ υ ε ν κ τ ο ς» (Polyeucte), μαρτύριον,
τραγωδία χριστιανικὴ καὶ ἔχει τότε τὸ κοινὸν μετὰ τῶν πρὸ αὐ-
τοῦ. Μυστήριον, δύο πρόσωπα ἁγίων, τὸ τοῦ μάρτυρος Πολυεύ-
κτου καὶ τὸ τοῦ Νεάρχου. Τὴν μνήμην τῶν ἁγίων τούτων τελεῖ
ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία τῇ 9ᾷ Ἰανουαρίου.

Τὸ συναξάριον τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου ἔχει ὡς ἐξῆς: Οὗτος
(ὁ ἅγιος Πολύευκτος δηλαδὴ) ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέ-
ως Δεκίου καὶ Οὐαλεριανοῦ, ἐν ἔτει 255 στρατιωτικὸς ὢν ἐν τῇ
πόλει τῆς Ἀρμενίας Μελιτινῆ καὶ πρῶτος μαρτυρῆσας ἐν τῇ ἰδίᾳ
πόλει· ἐπειδὴ γὰρ ἐξεδόθη νόμος βέβηλος, ὁ ὁποῖος διέτασσε ν'
ἀρνῶνται οἱ Χριστιανοὶ τὸν Χριστὸν, καὶ οἱ μὴ πειθόμενοι εἰς
τοῦτο νὰ τιμωρῶνται μὲ ποινὴν θανάτου, ὁ τοῦ Χριστοῦ γενναῖ-
ος ἀθλητὴς Πολύευκτος, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ τελείως, ἐκήρυξε παρ-
ρησία τὸν Χριστὸν συντρίψας ἐν ταυτῷ μὲ τὸ πολὺ θάρρος καὶ
τὴν μεγαλοψυχίαν του τὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων λατρευόμενα εἰδω-

(1) Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 9.

λα. Καίτοι δὲ ὁ πενθερός του τὸν ἐσυμβούλευε ν' ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, καὶ ἡ γυνὴ του ἐθρήνηε καὶ ὠλοφύρετο δι' αὐτόν, αὐτὸς ὅμως ὁ καρτερόψυχος, οὔτε εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ πενθεροῦ του ἐπίειθη, οὔτε εἰς τοὺς θρήνους τῆς γυναικὸς του ἐσυμπόνεσεν. Ἐφύλαττε δὲ βεβαίως τὰς συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεις, ὅσας ἔδωκεν εἰς τὸν Μάρτυρα Νέαρχον τὸν φίλον του, ὁ ὁποῖος ἐφοβεῖτο καὶ ὑπόπτενε μήπως παρεκκλίνῃ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν μέγας στερεὸς καὶ ἀμετασάλευτος ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως, ἔλαβε τὸν διὰ τοῦ ξίφους θάνατον καὶ οὕτως ὁ μακάριος ἀνήλθεν εἰς τὰ Οὐράνια.»

Τὸ συναξάριον τοῦτο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἶναι ἡ ὑπόθεσις τῆς θαυμασίας τραγωδίας τοῦ Κορνηλίου. Αἱ ὑπάρχουσαι διαφοραὶ ἀναδεικνύουσι τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ τὸν θριαμβὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ Αἱ ἀρεταὶ δὲ τοῦ ἔργου ὑπὸ πάσας τὰς ἀπόψεις εἶναι ἔξοχοι. Τὸ πρόσωπον τῆς Παυλίνης, τῆς συζύγου τοῦ Πολυεύκτου, εἶναι ἄρωμα πολύτιμον, διότι δι' αὐτοῦ ἐκδηλοῦνται ὁ ἀθῶς καὶ εἰλικρινὴς ἔρωσ, ἡ συζυγικὴ ἀφοσίωσις καὶ ἡ πρὸς τοὺς γονεῖς τιμὴ καὶ ἀγάπη. Τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Σεβήρου, ἄξιον κατὰ πάντα τοῦ τῆς Παυλίνης, ἀναδεικνύει τὸν ἐμπαθῶς, ἀλλὰ τιμίως ἔρωντα, τὸν ἡρωϊκὸν στασιαστήν, τὸν γενναῖον ἀντίζηλον. Ὑπὲρ δὲ ταῦτα τὰ πρόσωπα κεῖται τὸ τοῦ Πολυεύκτου, ἐκδηλοῦν τὸν θρησκευτικὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν δόξιν τοῦ μαρτυρίου. Ὁ μαρτυρικὸς θάνατος τοῦ Πολυεύκτου δωρεῖται τοῖς περὶ αὐτὸν τὴν ζωὴν, δωρεῖται αὐτοῖς τὸν Χριστιανισμόν, διότι δι' αὐτοῦ ἀπὸ εἰδωλολατρῶν καθίστανται Χριστιανοί. Αὐτοί, οἵτινες ὄθινον τὸν Πολυεύκτον ν' ἀπαρνηθῆ τὸν Ἐσταυρωμένον, αὐτοὶ κηρύττουν Αὐτὸν καὶ Θεὸν Αὐτὸν ὁμολογοῦσι. Πρώτη ἡ Παυλίνα προσέρχεται πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ λέγει αὐτῷ τὰ ἑξῆς συγκινητικά: «Βλέπω, γινώσκω, ἐξήχθη τῆς ἀπάτης. Διὰ τοῦ εὐλογημένου αἵματος, ὅπερ ἐχύθη, με βλέπετε βαπτισθεῖσαν. Εἶμαι Χριστιανή! Βλέπω τὸν Νέαρχον καὶ ἐκεῖνον, τείνοντά μοι τὴν χεῖρα. Ὁδήγησόν με νὰ ἴδω, οὗς ἀποστρέφομαι ἤδη Θεούς. Κατασυνετριβὴ εἰς ἐξ αὐτῶν· θὰ κατασυντριβῶ τοὺς λοιπούς. Οὐχὶ ἡ θλιψίς μου με παραφέρει, ἀλλ' ἡ χαρὰ. Αὕτη ὁμιλεῖ καὶ οὐχὶ ἡ ἀπελπισία. Πρέπει Φήλιξ (τὸ πρῶτον ἀπακαλεῖ τὸν πατέρα αὐτῆς τῷ κυρίῳ ὀνόματι), πρέπει νὰ τὸ εἶπω ἅπαξ ἔτι· εἶμαι Χριστιανή!»

ΟΔ. ΑΝΑΡΕΑΔΗΣ.

J. JEROME:
«ΕΚΕ ΝΗ ΚΑΙ ΕΓΩ».

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΓΑΜΟΣ

(Συνέχεια).

Ἄ ἔρωσ δὲν πεθαίνει, μόνον ἀλλάζει σχῆμα.

Τὸ ἄνθος μαραίνεται ὅταν σχηματισθῆ ὁ καρπός. Τὸ πάθος περῆν διὰ τὴν παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του στὴν εἰρηκτικὴν ζωὴν. Ὁ τρέμων ἐραστὴς μεταβάλλεται εἰς παρήγορον βοηθόν, εἰς σύζυγον.

— Ναι, ἀλλὰ αἱ ἀποτυχίαι· ἡρώτησεν ἡ Ὀλγα· δὲν ἔγνων τὰς κακοβούλους ποῦ προέρχονται ἀπὸ κοινωνικὰ ἐρεῖπια, ἀλλ' ἐκείνας ποῦ ὑφίστανται ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἀγάπην καὶ τελειώνουν εἰς τὸ μῖσος. Ἐκείνες πῶς τις ἐξηγεῖτε;

— Κάθως, εἶπα, καὶ θὰ σὲ διηγηθῶ μὴν ἱστορία. Πρὸ καιροῦ ζοῦσε μὴν νέα καὶ ἕνας νέος ποῦ τὴν ἀγαποῦσε. Αὐτὴ ἦτο ἔξυπνη, καὶ εἶχε ἀγγελικὴ μορφή. Κατοικοῦσαν πολὺ κοντὰ, καὶ ἐβλέπονταν κάθε μέρα. Ἀλλὰ ὁ νέος, ἔνεκα τῆς διαφορᾶς ποῦ ἐπῆρχε στὴν κοινωνικὴν τὸν θέσιν, ἐκρατοῦσε τὸ μυστικὸ του, ὅπως ἐσκέπτετο, μέσα του, καὶ ὠνειρεύετο—ὅπως εἶναι εὐκολοῦ στοὺς νέους, — τὴν ἡμέρα ὅπου ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτός του, θὰ τοῦ ἦσαν γέφυρα γιὰ νὰ περάσῃ τὸ χάσμα ποῦ τοὺς χώριζε.

Τὸ γλυκὸ βλέμμα τῶν ματιῶν της, τὸ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σφίξιμο τοῦ χειροῦ της, τὸν ἔκαμαν νὰ διατηρῆ τις ἐλπίδες του, καὶ τὴν ἡμέραν, ὅπου ἔπρεπε νὰ φύγῃ στὰ ξένα, ἕνα ἐπεισόδιον ἄλλαξε ὅλως διόλου τὰς σκέψεις του. Εἶχε βγῆ στὸ δρόμο, γιὰ τὸ σταθμὸν πολὺ πρῶι καὶ δὲν περιμενε νὰ συναγῆσθῃ ψυχὴν. Ἀλλὰ μόλις ἔκαμε μερικὰ βήματα καὶ εἶδε μπροστά του τὸν Ἄγγελον μὲ ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίον στὸ χεῖρι.

Περιπάτησε μαζί καὶ τῆς εἶπε γιὰ τὰ σχέδια καὶ τις ἐλπίδες του. Αὐτὴ τὸν ἀπήγγελε πολὺ ἀπλά, ὅτι θὰ τὸν θυμῆ αἰ πάντοτε, καὶ ὅτι θὰ χαίρεται ὅταν ἀκούῃ κάτι καλὸ γι' αὐτόν. Στὸ τέλος τὸν εὐχάρησε μὲ τὴν λεπτὴ γυναικεία φωνή της «καλὴ προκοπὴ» καὶ τὸν ἀπεχαιρέτισε. Ἔτσι χωρίσθησαν.

Προχώρησε ἐκεῖνος ὀλίγο, ἐγύρισεν νὰ κοιτάξῃ πίσω γιὰ τελευταία φορὰ καὶ εἶδε ὅτι καὶ ἐκεῖνη εἶχε σταθῆ καὶ τὸν κοιτάζε. Κούνησε σαυτὸν τὸ χεῖρι της μὲ χαρόγελο.

Καὶ ὕστερα κατὰ τὸ πολύμερο ταξίδι του, ἡ τελευταία αὐτῆς εἰκόνα ἤρχετο μπροστά του: Τὸ ἄσπρο χεράκι της νὰ κουνιέται καὶ τὰ γλυκὰ της μάτια ποῦ χαμογελοῦσαν σκεπτικὰ.

III

Ἄ ὄνομα ὅμως καὶ περιουσία δὲν κερδίζονται [ἄσο γρήγορα] ὀνειρεύεται ὁ ἄνθρωπος, ὅταν εἶναι νέος, οὔτε ἡ ζωὴ εἶναι τόσο εὐκόλη γιὰ τὴν ζήσῃ κανεὶς μὲ θάρος, ὅπως μᾶς φαίνεται στὰ ὄνειρα. Εἴσοι χρόνια κατακόβισαν προτοῦ ξανασυναγῆσθαι.

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο δὲν εἶχε νυμφευθῆ. Καὶ οἱ δύο εἶχαν μένει μόνον στὸ κόσμῳ. Οἱ γονεῖς των εἶχον πεθάνει πρὸ πολλοῦ.

G. I. KESHIS

(ἀκολουθεῖ)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΡΗΜΙΤΗΣ

Τοῦ συνεργάτου μας τούτου «τὰ Χρυσάνθεμα» τὰ ὁποῖα ὁ «Κόσμος» ἐδημοσίευσεν εἶναι ἀπὸ τὰ λεπτότερα ἔργα τῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα κατ'εφευρίξουν τὴν ποιητικὴν ψυχὴν καὶ τὸ ἄρωμα μιᾶς φαντασίας, ἡ ὁποία δανεῖζεται ἀπὸ τὴν πραγματικότητά ὅλα τὰ στοιχεῖα ὅσα ὁ ἀληθὴς καλλιτέχνης ἐξιδανικεῖ, διὰ νὰ πλάσῃ κάτι τὸ σταθερώτερον ἀπὸ τὸν ἐπιπόλαιον κωδωνισμόν τῶν λέξεων καὶ βαθύτερον ἀπὸ τὸ δῆθεν νεώτερον τῆς τέχνης πνεῦμα καὶ οὐσιασικώτερον ἀπὸ τὴν πρόσκαιρον ἐπικρότησιν τῶν προσωρινῶν θριάμβων. Δι' αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης αἰσθάνεται εἰς κάθε γραμμὴν, ὅτι ὁ Ἐρημίτης ἀφιέρωσε κάτι πολύτιμον τῆς ψυχῆς του μῦθρον.

Ἡ ἀγριόπαπια δὲ νὰ κατασκευάσῃ τὴν φωλεάν της, ὅπου θὰ προφυλαχθοῦν τὰ μικρά της, ἀποσπᾷ τὰ πτερά της καὶ μένει γυμνὴ, νὰ κρούνη στυλοποικίῳ βοριά τὸ φῶσμα τῆς ἰδίας στοιχεικῆς περιπόλῃσιν τοῦ ἔργου βλέπει εἰς τὰ «Χρυσάνθεμα» ὁ ἀναγνώστης καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ Ἐρημίτης δὲν ἐδημιούργησε τὸ ἔργον του μὲ ἀντικειμενικὴν μόνον μελέτην, ἀλλὰ μὲ βαθειὰν ὄντομόν τοῦ ποιητικοῦ του ἐγῶ.

Ὅπως καὶ εἰς τὸν «Πελεκάνον» του, ὅπως εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ Δάντε, ποῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐφέτος μαζί μὲ κάτι χαριτωμένα πεντάστιχα του εἰς τὸ «Φιλολογικὸν Λεύκωμα» καὶ τὶς «Πασχαλιές» ὁ Ἐρημίτης μᾶς παρουσιάζει κάτι τὸ μοναδικὸν ἴσως διὰ τοὺς φιλολογοῦντας τῆς πόλεώς μας. Βαθεῖαν μελέτην, ἐπίπνον ἐργασίαν καὶ ὑποταγὴν τῆς φαντασίας εἰς τὴν πραγματικότητά ποῦ ἀποτελεῖ ἀπὸ τὴν εὐγενικὴν ὄσον καὶ ποιητικὴν ψυχὴν του. Τὸ ὅλον τοῦ ἔργου ἰδιόρρυθμον, μὲ ἰδιαίτεραν σφραγίδα καὶ ἔμπνευσιν φανερώνει ὅτι κάτι ἀπὸ τὸ ἐγῶ τοῦ Ἐρημίτου ἐπέρασε βαθύτατα εἰς τὸ ἔργον του καὶ τὸ διαπνέει καὶ τὸ φωτίζει τόσον ὥστε νὰ ὁμοιάξῃ ἕνα εἶδος αὐτοβιογραφίας, τὴν ὁποίαν μὲ πολλὴν συμπάθειαν καὶ ἀγάπην παρακολουθεῖ ὁ ἀναγνώστης, διότι νοιώθει ὅλην τὴν ποιητικὴν εἰλικρίνειαν ἢ ὁποῖα τὸ διαπνέει. Ἐνα κεφάλαιον τῶν «Ἀθλίων» του, τὸ τὸν τρυφερώτερον ἴσως ὁ Οὐγγῶ τὸ ἐπιγράφει «Καρδιά ὑπὸ πένναν». Εἰς τὸ μέχρι τὸδε ἔργον τοῦ Ἐρημίτου καὶ εὐχόμεθα νὰ συνεχισθῆ μὲ τὴν αὐτὴν ἀβίαστον φυσικότητα καὶ ἀληθινὴν καλλιτεχνικὴν δύναμιν· ταιριάζει νὰ τεθῆ ἡ ἐπιγραφή «Καρδιά ὑπὸ πένναν» διότι ἐκεῖνη ὅθι αὐτὴν καὶ αὐτὴ δανεῖζεται τὸ αἷμα ἐκείνης διὰ νὰ γράψῃ. Ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς, ὁ τὸσον τρυφερός, ὁ τὸσον πρωτότυπος εἰς τὴν φιλολογίαν μας τάσσει τὸν Ἐρημίτην καὶ μὲ τὰ ὀλίγα του ἀκόμη ἔργα εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν φιλολόγων μας.

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Εἰς τοὺς ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίως γραφέντων ἐντεῦθεν ἐρωτῶντας ἡμᾶς ἀνὰ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης κρίσεις, ἀντιπροσωπεύουν τὴν γνώμην τῆς διευθύνσεως τοῦ «Κόσμου», ἀπαντῶμεν καὶ σήμερον, ὅτι καὶ ἄλλοτε εἰχομεν ἀπαντήσῃ. Ἐγκύριως τὴν γνώμην τοῦ περιοδικοῦ ἀντιπροσωπεύουν μόνον αἱ κριτικαὶ, ὅσαι δὲν φέρουν οὐδεμίαν ὑπογραφήν. Ὅσαι φέρουν ὑπογραφήν ἀντιπροσωπεύουν τὴν γνώμην τῶν ὑπογραφομένων, ἀλλὰ δὲν σημαίνει ὅτι τὸ σύνολον αὐτῶν δὲν συμπέπει μὲ τὴν γνώμην τῆς διευθύνσεως. Ἐγνοεῖται ὅτι αἱ λεπτομέρειαι καὶ ἡ διατύπωσις ἀφήνεται ἐπ' ἐθῆν τῶν γραφομένων, εἰς τοὺς ὁποίους παρέχεται ἐλευθερία ἀπόλυτος, τὴν ὁποίαν δύσκολα θὰ ἤρνετο εἰς τοὺς συνεργάτας του ὁ «Κόσμος». Ἄν ὅμως καὶ τὸ σύνολον ἀντικειμενικὴ εἰς τὰς γνώμας τῆς διευθύνσεως, τὰ κριτικὰ σημεῖωματα δὲν δημοσιεύονται, πρὸς ἀποφυγὴν ἰδιαίτερον δηλώσεων καὶ ἀπαντήσεων. Τὰ εἰς τοὺς τελευταίους ἐπομένως ἀριθμοὺς δημοσιευθέντα μόνον εἰς τὰς γενικὰς τῶν γραμμῶν νοθετοῦνται ὑπὸ τοῦ «Κόσμου».

OSCAR WILDE

ΔΟΡΙΑΝ ΓΚΡΕΜ

(Συνέχεια.)

—'Αλήθεια, τού ειπε σέ λίγο ἐνῶ ἐτοιμάζονταν νά ποζά η, πῶς ἡ ἐπίδρασί σας εἶναι τόσο κακή, λόρδε Χάρη, ὅσο τήν περιγρά βει ὁ Μπάζιλ.

—Καλή ἐπίδρασι εἶναι κάτι τι τὸ ἀνύπαρκτο ἀπῆντησεν ὁ λόρδος; Κάθε ἐπίδρασι, κάθε εἶδος ἐπιρροῆς ἐνός προσώπου ἐπάνω σ' ἓνα ἄλλο εἶναι κάτι τι τὸ ἀνήθικο, ἀνήθικο ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ ἄποψιν.

—Γιατί;

—'Επειδὴ τὸ νὰ ἐπιδρᾷ κανεὶς σ' ἓνα πρόσωπο, σημαίνει νὰ τοῦ δίδῃ τὴ δική του τὴν ψυχὴ. Ἐνα πρόσωπο ποῦ βρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ἐνός ἄλλου δὲν σκέπτεται τίς φυσικὲς του σκέψεις καὶ δὲν κα'εται μὲ τὰ φυσικά του πάθη. Οἱ ἀρετὲς του δὲν τοῦ φαίνονται γνήσιες· οἱ ἁμαρτίες του, ἂν παραδεχθούμε ὅτι ὑπάρχουν ἁμαρτίες, εἶναι κλεμμένες.

Καταντᾷ ἡ ἀλήθεια τῆς μουσικῆς κάποιου ἄλλου, ἓνας ἠθοποιὸς ποῦ παίζει ἓνα μέρος ποῦ δὲν εἶναι γραμμένο γιὰ κείνον. Ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀνάδειξις τοῦ ἑαυτοῦ μας. Γιὰ νὰ πραγματοποιήσουμε τὴν φύσιν μας στὴν ἐντέλεια γιὰ τοῦτο ἤλθαμε σ' αὐτὸν τὸν κόσμον. Καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι σήμερον φοβοῦνται τὸν ἑαυτὸ τους. Ἐχουν λησμονήσει τὸ ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον καθῆκον, τὸ καθῆκον ποῦ ἔχουμε ἀπέναντ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Εἶναι πολὺ ὑπερτροφιστὰ καὶ φιλάνθρωποι, δίδουν νὰ γάνει οἱ πεινασμένοι καὶ νὰ ντυθοῦν οἱ ζητιάνοι, ἀλλὰ οἱ δικῆς τους ψυχῆς ἀτροφιοῦν καὶ τρέμουν μέσα στὴν γύμνια τους. Τὸ θάρρος ἔχει χαθῆ ἀπὸ τὴ φυλὴ μας, ἴσως καὶ ποτὲ νὰ μὴν τὸ εἶχαμε ἱστάληθινά. Ὁ τρόμος τῆς κοινωνίας ποῦ εἶναι ἡ βάση τῆς ἠθικῆς, ὁ τρόμος τοῦ Θεοῦ ποῦ ἀποτελεῖ τὸ μυστικὸ τῆς θρησκείας, αὐτὲς εἶναι οἱ δύο δυνάμεις ποῦ μᾶς κυβερνοῦν. Καὶ ἔμω.

— Στρέψε σέ παρακαλῶ τὸ κεφάλι σου λίγο ἑξῆς πρὸς τὸ δεξιὰ, καλέ μου Δόριαν εἶπεν ὁ ζωγράφος, ὁ ὁποῖος βυθισμένος καθὼς ἦταν στὴν ἐργασία του δὲν ἄκουε τίποτε, ἀλλὰ ἀνεληφθῆ μόνο ὅτι τὰ μάτια τοῦ νέου εἶχον πάρει μίαν ἔκφρασι ὀλίγετα νέα καὶ ἐκπληκτικὴ.

— Καὶ ὅμως, ἐξακολούθησε ὁ λόρδος Χάρη μὲ τὴν χαμηλὴ μελωδικὴ φωνή του καὶ μὲ τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο χαρακτηριστικὸ κίνημα τοῦ χειροῦ, ποῦ τοῦ εἶχε μείνει ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἦταν φοιτητὴς στὸ Ἦτον, πιστεύω ὅτι ἐάν καὶ ἓνας μόνον ἄνθρωπος ζοῦσε τὴ ζωὴ του μεσωμένα καὶ τέλεια, ἐάν εἶδεν μορφὴν στὸ κάθε του αἰσθημα, ἔκφρασι στὴν κάθε του σκέψιν; πραγματικῶς στὸ κάθε του ὄνειρον, πιστεύω ὅτι ὁ κόσμος θὰ ἀποκτοῦσε τόση μιὰ καινούρια καὶ νωπὴ ὁσμὴ χαρᾶς ὥστε θὰ ξεγυνοῦσαμε ὅλες τίς ἀρρώστειες τοῦ μεσαιωνισμοῦ καὶ θὰ γυροῦσαμε πίσω στὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ἰδεώδες, ἴσως καὶ σέ κάτι τι λεπτότερον καὶ πλουσιώτερον· ἀλλὰ ὁ γενναιότερος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας φοβᾶται τὸν ἑαυτὸ του.

Οἱ ἀκρατικισμοὶ τῶν ἀγρίων, τῶν προϊστορικῶν χρόνων ἔχουν ἐπιζήσει μέσα μας, τραγικὴ αὐταπάρνησι καὶ ἐκούσιες στερήσεις τῆς ἐποχῆς μας, ποῦ ἀσχημαίζουν καὶ καταστρέφουν τὴν ζωὴ μας. Τιμωρούμεθα γιὰ τίς ἀρνήσεις μας. Κάθε ὁσμὴ ποῦ προσπαθοῦμε νὰ στραγγαλίσουμε φυτοζωεῖ μέσα στὸν νοῦ μας καὶ μᾶς φαρμακεύει. Τὸ σῶμα ἁμαρτάνει μιὰ φορὰ καὶ ξεφορτώνεται τὴν ἁμαρτίαν του, γιὰ τὴ δράσις εἶναι ἓνα εἶδος κάθαρσις. Τίποτε δὲν μᾶς μένει παρὰ ἡ ἀνάμνησις μιᾶς ἠδονῆς ἢ ἡ πολυτέλεια ἐνός νοσταλγικοῦ πόθου γιὰ τὰ περασμένα. Ὁ μόνος τρόπος νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἓνα πειρασμό, εἶναι νὰ παραδοθῆς σ' αὐτόν. Προσπάθησε ν' ἀπαλλαγῆς καὶ ἡ ψυχὴ σου λιποθυμᾷ μὲ τὸν πόθον γιὰ ἀπολαύσεις ποῦ ἔχει ἀπαγορευθῆ στὸν ἑαυτὸ της, μαρτυρεῖται μὲ τὴν λαχτάραν γιὰ ἠδονή, ποῦ οἱ τραγελαφικοὶ νόμοι παρουσιάζουν ὡς τερατώδη καὶ ἀθέμιτα. Κάποιος εἶπε ὅτι τὰ μεγάλα γεγονότα τοῦ κόσμου κωφοροῦνται μέσα στὴν διάνοια τοῦ ἀνθρώπου· μέσα στὸ νοῦ μονάχα διαπράττονται καὶ οἱ μεγάλες ἁμαρτίες τοῦ κόσμου τούτου· ἐσὺ ὁ ἴδιος φίλε μου μὲ τὰ ροδοκόκκινά σου τὰ νιάτα καὶ μὲ τὴν ροδόλευκην παιδικὴ σου ἀγνότητᾳ αἰσθάνθηκες πάθη ποῦ σ' ἔκαμαν νὰ φοβηθῆς, σκέφθηκες σκέψεις, ποῦ σ' ἔκαμαν νὰ τρομάξῃς, εἶδες ὄνειρα καὶ στὸν ξύπνον σου καὶ στὸν ὕπνον σου, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάμνησις θὰ πλημμυροῦσε τὰ μάγουλά σου μὲ τὴν κοκκινάδα τῆς ἐντροπῆς...

(Ἀκολουθεῖ)

Μετ. Ν. ΚΑΛ.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΤΟΥ ΜΟΝΠΑΝΣΙΕ

Μυθιστορία ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

(συνέχεια)

Ἡ σειρὰ κανενὸς ἄλλου, ἀνέκραξεν ὁ Γασκῶνος.

Καὶ ἐνῶ ὁ Σχόμπεργ ἐντροπισμασμένος ἐλάμβανε ἀπὸ καταγῆς τὸ ξίφος του, ὁ Γασκῶνος ἐστράφη πρὸς τὸν νεωτὶ ἐλθόντα. Οὗτος ἔφερε προσώπιδα.

—'Αὐτὸς κύριος αὐτὸς ἐπιθυμῆ τὰ κινήσῃ «ἰνκόγγιτο». Καὶ ὁμῶς ἔφερε τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀντιπάλου.

Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς, διότι αὐτὸς ἦτο, ἐπροφυλάχθη πολὺ τεχνικῶς καὶ ὁ Γασκῶνος ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι εἶχεν ἀπέναντί του ἓνα ἄριστον ξιφομάχον.

— Τόσο τὸ καλύτερον, εἶπε, θὰ διασπείσω.

Ὁ Σχόμπεργ, ἀνέλαβε τὸ ξίφος του καὶ ἐσπευσεν εἰς βοήθειαν τοῦ βασιλέως. Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς ἀπεποιήθη τὴν συνδρομὴν του.

Ἄλλ' εὐθὺς ὡς διεσταύρωσαν τὰ ξίφη των ὁ Γασκῶνος ἤγγισεν ἐλαφρῶς εἰς τὸν ὄμον τὸν βασιλέα, ὅστις ἀρῆκε κραυγῆν.

Ὁ Σχόμπεργ, ἀντιληφθεὶς τὸν κίνδυνον ἔτρεξε καὶ δι' τῆς ἰσχυρῆς του χειρὸς ἤρρισε νὰ σείη τὴν σιδηρᾶν ράβδον τῆς θύρας ἀναφωνῶν.

— Βοήθεια! Βοήθεια!

Ἡ θύρα μετ' ὀλίγον ἠνοίγετο καὶ ὁ Κελοῦ καὶ ὁ Δεπερνὸν ἠνοήκασθησαν νὰ σπεύσουν εἰς βοήθειαν τοῦ βασιλέως διερχόμενοι ἐκ τοῦ πτώματος τοῦ Μοζερὸν.

— Ἔστω! ἐπιθύρσειν ὁ Γασκῶνος, ἐνόμισα ὅτι ἡ βροχὴ εἶχε παύσει.

Ταχὺς ὡς ἡ σκέψις, εὐστροφος ὡς ἡ γαλῆ, ἔκαμε πῆδημα δέκα βηματων ὀπισθεν, ἐνῶ ὁ βασιλεὺς συναπειρᾷ ὀλισθήματος ἔπεσε καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὸ ἐν γόνυ.

Ὁ Γασκῶνος ἐπωφελήθη ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης διακοπῆς καὶ ἐν τούτῳ πιστόλιον ἐκ τῆς ζώνης του ἀνέκραξε:

— Εἶμαι ἔτοιμος, κύριοι, νὰ σᾶς φονεύσω, τὸν ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ἐάν τολμησῆτε νὰ μοῦ ἐπιτεθῆτε τέσσαρες ὀμοῦ, θὰ φονεύσω τοὺς δύο μὲ μίαν μόνον σφαιραν, καὶ κατόπιν θὰ ἴδωμεν.

Ὁ βασιλεὺς ἐπίσης ἠμλόδισε τοὺς εὐνοουμένους ἀπὸ τοῦ νὰ κινηθῶσιν ἐπὶ πλέον, τοῦθ' ὅπερ ἔπεισε τὸν Γασκῶνον νὰ ἐπαναθέσῃ τὸ πιστόλιόν του εἰς τὴν ζώνην του.

Ὁ βασιλεὺς καὶ πύλιν ὤρμησε κατὰ τοῦ Γασκῶνου μὲ γυμνὸν ξίφος.

— Μ' ἐπληρώσατε, λέγει.

— Εἶναι συνήθειά μου, ἀπῆντησεν ὁ Γασκῶνος.

— Ἄλλ' ἐγὼ θὰ σᾶς φονεύσω!

— Αὐτὸ θὰ μοῦ προὔξεν οὐκ ἐκπληξιν, ἀπῆντησεν εἰρωνικῶς ὁ Γασκῶνος.

Ἡ μέχρη ἐπανήρρισε λυσσώδης, φοβερὰ καὶ ἐν τούτοις πικρῆμενεν ἀνευ ἀποτελέσματος διότι καὶ οἱ δύο ἦσαν ἄριστοι ξιφομάχοι.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀνεφώνησεν ἀσθμαίνων ὁ βασιλεὺς, πολεμεῖτε ἔξαιρέτα, κύριοι!

— Ἡ εὐγενεία σας εἶναι πολὺ καλὴ...

— Θὰ ἠθέλατε νὰ ἀναπαυθῆτε ὀλίγον;

— Εὐχαριστῶς, κύριε, ἀπῆντησεν εὐγενῶς ὁ Γασκῶνος.

Καὶ ἐκάρφωσε κατὰ γῆς τὸ ξίφος του.

Ὁ βασιλεὺς ἔπραξεν ὁμοίως.

Ἄλλ᾽, κατὰ τὴν στιγμήν αὐτήν, ἐσπευσμένα βήματα ἀντήχησαν εἰς τὸν δρόμον, καὶ νέον πρόσωπον ἀνεφάνη εἰς τὸ θέατρον τῆς μάχης.

Ἦτο ὁ Κριγιόν.

— Ἄ, ἄ! εἰσθε ἡμεῖς ἱππῶτα, λέγει ὁ βασιλεὺς.

— Ναί, ἰδοὺ ἐγὼ, λέγει ὁ Κριγιόν, καὶ βλέπετε ὅτι καταφθάνω ἐγκαίρως διὰ νὰ βοηθήσω τὴν εὐγενείαν σας.

Ὁ Κριγιόν παρὰ πάντα ἄλλον, δὲν θὰ ἐπεθῆμι νὰ προδώσῃ τὸ ἰνκόγγιτο τοῦ βασιλέως.

Ὁ Ἐρρίκος ὁ Γ' ἐπανελάβε:

Ἴδου ἓνας μικρὸς εὐγενῆς τῶν ὀχθῶν τοῦ Γαρούνα, ὁ ὁποῖος ξιφομαχεῖ θαυμασίως.

Προσπαθεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ ὅ,τι ἠμπορεῖ λέγει ὁ Γασκῶνος.

Εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς ταύτης ὁ Κριγιόν μόλις συνεκράτησε τὴν ταρχαχὴν του.

— Τί ἔχετε ἱππῶτα; λέγει ὁ βασιλεὺς.

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

— Κάτι σὲ βλέπω πολύ ἀπασχολημένον και σκεπτικόν, τί τρέχει ἄραγε;

— Τί νὰ τρέχει / Ζητῶ ὀκτώ ἀνθρώπους.

— Ζητῆς ὀκτώ ἀνθρώπους; Και δὲν ἀνάπτεις ὀκτώ φανάκια . . .

— Φανάκια; Ἀκριβῶς γιὰ τὸ Φανάρι τοὺς ζητῶ, ποῦ ἄναψε και κόρωσε.

— Δὲν σὲ τὸ εἶπα γι' αὐτὸ ἀλλά . . .

— Γιὰ τὸν Διογένη, τὸ κατάλαβα. Και τί θὰ τοὺς κάμης τὸς ὀκτώ αὐτοὺς; Τώρα ξεύρεις μὲ τὴν στρατολογία και τὸν πόλεμο κάπως δύσκολο θὰ εἶναι . . .

— Ἄφησε τὰ ἀστεία. Βλέπεις δὲν ἔχω καμιὰ διάθεσι νὰ ἀστευθῶ. Ζητῶ τοὺς ὀκτώ και βοήθησέ με νὰ τοὺς εὑρω.

— Μὰ τί τοὺς θέλεις τόσοι, εὐλογημένε . . .

— Τί τοὺς θέλω; Νὰ τοὺς ἐκλέξω ὡς συμβούλους.

— Και δὲν μοῦ τὸ ἔλεγε. Ἄν εἶναι γιὰ Συμβούλους τὸ πραγμα εἶναι εὐκολο ὄχι ὀκτώ, ἑκατὸν ὀκτώ βρῶσονται. Πρῶτα-πρῶτα πάρε ὅλους ὅσοι ἐχημάτισαν ἕως τώρα Σύμβουλοι . . .

— Τὸ σκέφθηκα, μὰ βλέπεις αἱ περιστάσεις ἄλλαξαν και χρειάζονται ἄλλοι ἀνθρωποι.

— Πάρε ἄλλους ἔχουμε τόσοι. Ἴατροὺς, δικηγόρους, ἐπιστήμονας, ἐμπόρους, τραπεζίτας . . .

— Καλὰ, καλὰ μὲ ποιους νὰ πάρω;

— Ὅλους! ὅλοι εἶναι καλοὶ γιὰ Ἔθνη κοὶ Σύμβουλοι. Δὲν ἔχει παρὰ γὰ τοὺς ρωτήσης τοὺς ἴδιους, νὰ διῆς μὲ πόσῃ μετριοφροσύνη ὅλοι θὰ ὁμολογήσουν τὴν ἱκανότητά των και μὲ πόσῃ προθυμίᾳ θὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν πρόκλησίν σου.

— Αὐτὸ τὸ ξεύρω. . . και ἀπὸ τὸ παρελθόν Δὲν βλέπεις πὼς ξαναφάνηκαν εἰς τὴν μέσῃ ὅλοι οἱ ἀπὸ καταβολῆς τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν χρηματίσαντες σύμβουλοι και ζητοῦν νὰ ἐκλεγῶν; Εἶμαι μάλιστα βέβαιος πὼς αἱ σκιαὶ τῶν σοιδίμων Λιμαράκη και Πολυζέτη περιύπτανται ὀλόγουρά μου ζητοῦσαι τὴν ψήφον μου, ἀλλά ἡ πτωμαϊνὴ βλέπεις δὲν μὲ συγκινεῖ.

— Μὰ τί θέλεις λοιπόν;

— Τί θέλω; ἀπλούστατον. Θέλω ἀνθρώπους εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἔθνος νὰ ἐμπιστευθῇ ἀφόβως τὴν τύχην του εἰς τὰς κρίσιμους αὐτὰς στιγμὰς. Ἄνδρας ἀνεραίου χαρακτήρος, ἀδεκάστους, θυσιαζομένους διὰ τὰ ἔθνικὰ συμφέροντα, γνωρίζοντας τὰ ζητήματα κατὰ βάθος, ἱκανοὺς νὰ συζητήσωσι αὐτὰ μὲ τοὺς ἀντιπάλους και νὰ τοὺς πείσουν περὶ τῶν δικαίων μας ἄνδρας εἰς τὸ ἕψος τῶν περιστάσεων, συνετοὺς, δραστηρίους, ἀδαμαντίνους, ἀνδρας θυσιάζοντας τὰ ἀτομικά των συμφέροντα χάριν τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἄνδρας μὲ πρόγραμμα και ἀρχὰς ὀρισμένας ἄνδρας ἐτοιμοὺς και εἰς πῦρ και εἰς θάνατον . . .

— Εἰς πῦρ εἶπες; Στάσου, στίσου. Κάτι ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ ἔντὸς πόσων ἡμερῶν τοὺς θέλεις αὐτοὺς; Πότε θὰ γίνονται ἐκλογαί;

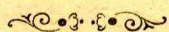
— Μὰ ἔντὸς 10—15 ἡμερῶν. . . Γιατί ρωτῆς;

— Ὅκτὼ ἄνδρας εἰς 10—15 μέρες . . . κάτι ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ . . . θὰ τοὺς ἔχης πιστεῦω.

— Αὐτὸ και ἐγὼ θέλω. Ποιοὶ εἶναι; ποῦ θὰ τοὺς εὑρω . . .

— Νὰ πᾶς ἀπ' ἐδῶ χωρὶς νὰ χάσῃς λεπτὸ και νὰ τοὺς . . . παραγγείλῃς στὸ Οὐζοῦν τσαρσῆ. Σὲ τοὺς προφθαίνου πιστεῦω . . .

ΑΝΙΑΝΔΡΟΣ

ΕΜΜΕΤΡΑ

Σαράντα πέντε λαϊκοὶ και τριάντα δεσποτάδες τρεῖς χρόνους ἐδουλεύσανε νὰ ρίξουν τὸν δεσπότη ὀλομερῆς τὸν ρίχνανε κι' ἀποβραδὺς δὲν φεύγει. Μοιρολογεῦν οἱ λαϊκοὶ και κλαῖν οἱ δεσποτάδες. — Ἄλλοιμονο στοὺς κόπους μας κρῖμα στὶς δου

[λεψές μας ὀλομερῶς τὸν ρίχνουμε τὸ βράδυ νὰ μὴ φεύγῃ. Σπαθάρης ἀποκρίθηκε και λέγει στοὺς δικούς [του:

ἂν δὲν σηκῶστε τὸ λαὸ ὁ Γερμανὸς δὲν πέφτει και μὴ σηκῶστε Σόλωνα και μὴ σηκῶστε Τζῶνη παρὰ σηκῶστε Ἄνατολή μὲ δλα τῆς τὰ φουσαῖτα. Τόκουσε κι' ὁ Ἐκείσογλους ραγίζεται ἡ καρ

[διά του κάνει γραφὴ και στέλνει τὴν μὲ τὸ πουλλὶ τῆ- [βόνι

Ἄργα ντυθῆ ἄργα ἀλλαχθῆ ἄργα στὴν ἐκκλησία, ἄργα και στὸ μνημόσυνο τὸ ἔθνικὸ μας νᾶρη. Και τὸ πουλλὶ παράκουσε κι' ἄλλοῦς ἐπῆγε [κ' εἶπε

— Ἐργὰ ντυθῆς, γοργὰ ἀλλαχθῆς γοργὰ στὴν [Ἐκκλησία γοργὰ και στὸ Μνημόσυνο τὸ ἔθνικὸς μας νᾶρ- [τῆς].

Νὰ τὴν και ξαναφάνηκε στοῦ Φαναριοῦ τὴν [στράτα τὴν βλέπει ὁ Προύσης μακρὰ και τοῖ θα- (νάτου πέφτει.

Ἄπο μακρὰ τοὺς χαιρετᾷ κι' ἀπο μακρὰ τοὺς (λέγει

— Γεῖά σας, χαρά σας λαϊκοὶ και σεῖς οἱ δεσπο- [τάδες μὰ τ' ἔχει ὁ Προύσης ὁ κλεινὸς κ' εἶν' ἔτσι (χολιασμένους

— Ἦθελε τοποτηρητῆς νὰ γίνῃ κι' ἄμα βγήκε τᾶβαλε μ' ὄλο τὸ ντουινὰ και μ' ὄλο τὸ ντοβλέτι Πέντε συμβούλους παραιτᾷ δύο δεσποτάδες (παῦει

μὲ τὸν Ἀχμέτ Ριζᾶ γλυκᾶ φιλιέται στόμα στόμα και τώρα θέλει σύμβουλο και σύμβουλο δὲν (βρίσκει

γιατί δὲν γίνονται ἐκλογές κι' ἄργεῖ νὰ ξημε- (μερώση

— Μάστορα, μὴν πικραίνεσαι κι' ἐγὼ νὰ πάω (στοὺς γέρω, ἐγὼ νὰ μπῶ ἐγὼ νὰ βγῶ Συμβούλους νὰ σοῦ (εὑρω.

.*

Μαύρη φουρτιούνα πλάκωσε μαύρη σάν καλια (κοῦδα

γιατί μαζεῖονται συχνὰ τριάντα δεσποτάδες κάθονται και τρών και πείνουν και Συμβούλους φοβερίζουν.

τόνα τηρᾷ στὸν Εὐξείνιο και τᾶλλο τὸ Αἶγατο

Και δυὸ ἀπ' ὄλους καθίσανε στοῦ Προύσης τὸ (ταμποῦρι

τόνα τηρᾷ τὸν Εὐξείνιο και τᾶλλο Αἶγατο και μιὰ φωνή, ψιλὴ φωνή, φωνάζουν και λα- (λοῦνε

— Κάν' ἄγιο Προύσης ἐκλογές, πιὸ γλήγορα νὰ (βγοῦνε

ὀκτὼ τρανοὶ μας Σύμβουλοι και δέκα Πατριάρ (χεῖς —

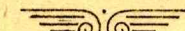
Δὲν κίνω γλήγορ' ἐκλογές, μὴ ἔξω Συμβούλους; (βγῶσω

ἔρχονται αὐτοὶ και κάθονται και στρώνονται (μαζὶ σας

γνωρίζοντας με ὄλους σας και χωρισμὸ δὲν (ἔχουν.

(Και δὲν τελειώνουν. ἔπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Δ. ΒΟΣΚΟΒΙΤΣ

ΕΛΕΝΗ ΧΡ. ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝΙΔΟΥ

Ἐμνηστεύθησαν

Τσόρουμ, Σεπτέμβριος 1918.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Δ. ΒΟΣΚΟΒΙΤΣ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ Ι. ΗΛΙΑΔΟΥ

Ἐστεφθησαν

Τσόρουμ, Σεπτέμβριος 1918.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Δ. Γ. Μιλ. Εμύρνην. — Ἐπιστολή σας ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς προσπαθειὰς σας. Τὸ «Κλάμα» κάπως ἀσθενές· ἂν εἶχατε τὴν προθυμίαν νὰ στείλετε ἄλλο;

Κον Γ. Κ. Ἄμισόν. — Θὰ εἶχατε τὴν καλοσύνην νὰ μᾶς στείλετε τίποτε ἄλλο, εἰδικώτερον διὰ τὸν «Κόσμον»; Τὸ ἀποσταλὲν δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ πρόγραμμά του.

Ἄθ. Ν Παπ. Ἐνταῦθα. — Πολὺ μακρὸν διὰ τὸν «Κόσμον». Δὲν τὸ διασκευάζετε ἀναλόγως;

Πᾶξ. ἔνταῦθα. — Μᾶς στέλλετε τὸ πρωτότυπον τοῦ Κόναν Δούλ; θὰ μᾶς ὑποχρεώσετε.

Λ. Ἰωαν. ἔνταῦθα. — Τὸ θέμα παράκαιρον ἦν. Φροντίσατε εἰς ἄλλο.

Ὅκός; Ἐνταῦθα. — Τὸ ποίημα και διὰ τὸ μῆκος του ἄδύνατον νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν «Κόσμον».

Μ Παπαν. Κ Γαλ. Ἐνταῦθα. — Μὲ μερικὰς τροποποιήσεις κάτι ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ.